

Hållbarhetsredovisning 2023

VÄLKOMMEN IN!

 BERTEGRUPPEN

I över 450 år har vi brukat jorden runt Slöinge

Här har vi tagit hand om djur, malt mjöl och tillverkat glass. Generationer av lyckanden och misslyckanden, gemenskapen i bygden och lärdomar från hela världen har tagit oss hit. Livskraftiga jordar, bra råvaror, kunniga medarbetare och hållbar lönsamhet är vår framgång. Vi vill framåt och ska fortsätta att utmana oss själva, lära oss nytt och odla vår framtid. Det vi sår idag får vi skörda imorgon.

Hjälp oss göra Bertegruppen ännu mer hållbar!

Du som tar del av vår hållbarhetsredovisning har kanske idéer och synpunkter på vad vi skulle kunna förbättra? Både gällande vårt hållbarhetsarbete och själva innehållet i redovisningen. Hör gärna av dig till vår hållbarhetschef Helena Stenström och berätta om dina förslag: helena@bertegruppen.se

Innehållsförteckning

INTRODUKTION

Året i korthet	3
Krönika	4
Detta är Bertegruppen	5
Bertegruppens värdeord	6

HÅLLBARHET

Hållbar affärsstrategi	7
Våra steg mot full hållbarhet	9
Värdekedja	10
Hållbarhetsfrågor	11
Intressenter	12
Vårt klimatavtryck	13

MEDARBETARE

Att jobba med oss	15
Hållbar rekrytering och kompetensutveckling	17

BERTE GÅRD

Intervju VD Henrik Stenström	18
Året i korthet	20
Stora utmaningar	21
På väg mot fossilfri mångfaldsgård	22
Biologisk mångfald	23
Våra djur	24
Satellitstyrning	26
Hållbar energi	27
Klimatavtryck	28

BERTE QVARN

Intervju VD Olof Stenström	30
Året i korthet	32
Skörden	33
Samarbeten	34
Växtförädling	35
Vattenkraft	36
En tacksam råvara	37
Järnvägstransport	38
Leverantörer och kunder	39
Klimatavtryck	40

SIA GLASS

Intervju VD Stefan Carlsson	42
Året i korthet	44
Glassproduktion	45
Resursanvändning	46
Förpackningsfrågan	48
Svenska råvaror	50
Importerade råvaror	51
Leverantörskrav	52
Kundförväntningar	53
Klimatavtryck	54

VÅR BYGD

Ett brinnande engagemang	56
När livet leker fonden	58
Spannmålslager i Gambia	59

EKONOMI

Lönsamhet och etiska affärer	60
Ekonomiskt resultat 2023	61
Bertegruppens ledningsgrupp	62
Kontakt	64

OM HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det här är vår sjunde årliga hållbarhetsredovisning med fokus på de områden som vi behöver jobba med för att gå en livskraftig framtid till mötes. Redovisningen följer Årsredovisningslagen och är granskad av Bertegruppens styrelse. Allt är utformat för att så långt som möjligt ligga i linje med Global Reporting Initiative. Redovisningen täcker Bertegruppens bolag Berte Gård, Berte Qvarn, SIA Glass och Slöinge Fryshus samt de vilande bolagen Susedalens Rastplats och Leringarna. Slöinge Fryshus är ett fristående dotterbolag men dess hållbarhetsresultat redovisas tillsammans med SIA Glass.

2023

GODA EXEMPEL FRÅN ÅRET SOM GÅTT

Att arbeta med hållbarhet slutar aldrig vara inspirerande. Under 2023 har vi mött både framgång och utmaningar, som alla vittnar om det spännande jobb som hållbarhetsarbete innebär. Bertegruppens företag, Berte Gård, Berte Qvarn och SIA Glass redovisar sina insatser separat längre fram i rapporten – men här är ett antal intressanta exempel på hur vi och våra medarbetare tänkt och agerat under året.

RÅVAROR

Arbetet med att säkra hållbara råvaror fortsätter. Under året har arbetet med att utveckla konceptet

PÅ VÄG MOT FOSSILFRI MÅNGFALDSGÅRD

fortsatt, bland annat genom att tillsammans med kunder och leverantörer diskutera och utveckla incitament till hur vi på kort och lång sikt kan ta steg mot en mer hållbar primärproduktion.

ENERGI

På vår väg mot att nå målet om att bli självförsörjande på hållbar processenergi har vi under året tagit det nya vattenkraftverket på Berte Qvarn i drift samt investerat i solceller på SIA Glass.

Vattenkraftverket förser nu Berte Qvarn med 25–30% av qvarnens elbehov. I samband med turbinbygget byggdes en ny förbättrad fiskväg, vilket innebär förbättrad vattenmiljö och enklare passage för fiskarna som vandrar förbi.

SYNERGIER

För varje år som går hittar vi nya områden att samarbeta och utbyta kunskap kring. För varje medarbetare som kan utvecklas mellan eller inom något av bolagen har vi lyckats!

Vi fortsätter arbeta aktivt med att hitta synergier och framför allt dra nytta av respektive bolags styrkor. Under 2023 har medarbetare från SIA Glass stöttat upp på Berte Qvarn under en tid med vakanta tjänster. Vi har även rekryterat mellan bolagen och haft gemensamma praktikanter. Listan kan göras lång och samarbetena mellan bolagen fortsätter.

BERTEGRUPPEN

BERTEBOS stiftelse

BERTEBOS Stiftelse har, tillsammans med Hallands Akademi, delat ut pris till Lars Paulsson, Kvarngården i Hässlås, Långås.

MOTIVERING:

Akademien vill uppmärksamma lantbrukaren Lars Paulsson som under många år har arbetat för att sin gård, Kvarngården Hässlås Långås, skall bli fossilfri. Nu produceras egen el av kogödsel i en biogasanläggning sedan 2012. Den biogas som inte blir el uppgraderas till biobränsle och säljs på en egen mack vid hans gård. Gården har således egen elförsörjning, flytgödsel för direktspridning samt hygieniserat strö till djurens bäddar.

BERTEBOS har även delat ut stipendier till forsknings- och studieprojekt samt tillsammans med Hallands Matakademi delat ut pris till Hjortbergsskolans restaurang.

”Våra investeringar är stora – men långsiktigt hållbara.”

Bertegruppen har haft ett stort fokus på investeringar under 2023. Det handlar om satsningar för hållbar och långsiktig tillväxt. Vi har möjligheten att tänka bortom kvartalsrapporter och har inte börsbolagens krav på snabba klipp. Vi kombinerar stabilitet och historia med en ambition att ständigt, år efter år, höja ribban ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Att bygga en ny glassfabrik, ett nytt vattenkraftverk och husera fler kor på gården kräver resurser, både i kapital och mantimmar. Vi analyserar behov och möjligheter och tar ansvar för varje investering som har potential att göra oss till en ännu bättre aktör på den svenska livsmedelsmarknaden. Glädjande nog är trenden tydlig: närodlat och närproducerat efterfrågas av både kunder och konsumenter. Vi har medvind, ligger rätt i tiden.

I denna hållbarhetsredovisning ges en transparent bild av hur vi tänkt och agerat under ett år med tuffa väderförhållanden med fokus på hållbarhetsdimensionerna. Det blir mycket siffror och mätvärden och nedbruten statistik. Flera delar att vara stolt över men också delar som upplevs frustrerande, där vi ser att det krävs ett större engagemang och samarbete med andra för att komma vidare med utmaningar som är svåra att påverka.

Områden vi hoppas ska vara särskilt tydliga för dig som läser rapporten är vår passion för svenska råvaror, en hög livsmedelskvalitet och framför allt vårt ansvar för såväl medarbetare som lokalsamhälle. Vi vet hur mycket av vår framgång som baseras på våra motiverade, engagerade och initiativrika medarbetare – inte minst när nya anläggningar ska tas i bruk. Där är vi lyckligt lottade!

Självklart hoppas vi också att ingen missar vårt ständiga fokus på utveckling och ny teknik som också ska minska vårt klimatavtryck. Den resan kan möta hinder på vägen ibland, så är det. Men vi tar den steg för steg – innovativt, kreativt och lösningsorienterat. Allt oftare i samarbete med våra partners.

Vi vet vart vi siktar, vår målbild är klar.

LOVISA STENSTRÖM VD Bertegruppen AB
HELENA STENSTRÖM Hållbarhetschef

Detta är Bertegruppen

Redan år 1569 drevs qvarnen av anfäder till familjen Stenström. Det gör Bertegruppen till Sveriges äldsta familjeföretag. Idag är generation 14 verksam i Bertegruppen – Lovisa är VD och Helena är hållbarhetschef i Bertegruppen och Olof är VD för Berte Qvarn.

BERTEGRUPPEN

Bertegruppen ägs till 70% av familjen Stenström och till 30% av BERTEBOS Stiftelse. BERTEBOS Stiftelse instiftades 1994 av Olof och Brita Stenström. Den har som ändamål att främja undervisning och vetenskaplig forskning inom jordbruk, djurhälsa, livsmedel och ekologi.

ÄGARRÅD, STYRELSE OCH LEDNINGSGRUPP

Ägarrådet består av 13:e och 14:e generationens nuvarande och potentiellt blivande ägare. I detta forum diskuteras övergripande ägarfrågor. Styrelsen för Bertegruppen har externa ledamöter (majoritet) och ägarrepresentanter. VD för respektive bolag samt bolagsgruppens hållbarhetschef deltar och rapporterar från respektive företag på styrelsemötena. En gemensam ledningsgrupp för Bertegruppen bestående av VD:ar, hållbarhetschef, HR-chef och koncernekonomichef arbetar för att öka synergier och stärka samarbetet mellan bolagen.

BERTE GÅRD

På gården finns cirka 250 mjölkkor och lika många ungdjur och kalvar. En biogasanläggning förser gården med el. Gården brukar cirka 450 hektar mark och odlar foder till djuren, spannmål som levereras till Berte Qvarn samt raps. 50 hektar skog förvaltas också. Till Berte Gård hör även tolv bostäder som hyrs ut.

BERTE MUSEUM

Nostalgimuseum som visar livet på landet i olika utställningar. Museet är en fristående ideell förening med en nära koppling till Bertegruppen. Här finns hantverksmiljöer, skolans olika epoker och den typiska lant-handeln. Föremålen har skänkts av privatpersoner. Det är framför allt Anders Stenström som har varit ansvarig för att samla in föremålen, som vi fortsätter att vårda för framtiden.

BERTE QVARN

Producerar, säljer och distribuerar kvalitetsmjöl och havreprodukter till bagerier och livsmedelsproducenter samt, via dagligvaruhandeln, till hushåll i hela Sverige. Berte Qvarn är en av landets mest moderna kvarnar. Under 2021 togs havreqvarnen i drift och Berte Qvarn blev då, volymmässigt, den tredje största kvarnen i Sverige.

SIA GLASS

Vårt glassföretag är rikstäckande och har en marknadsandel på drygt 22% i volym. All glass produceras i Sverige med en hög andel svenska råvaror och vi har alltid färsk svensk grädde i vår gräddglass.

SLÖINGE FRYSHUS

Ett fastighetsbolag som drivs av SIA Glass. I hållbarhetsredovisningen redovisas dess uppgifter tillsammans med SIA Glass.

Bertegruppens värdeord:

Nyfikna, omtänksamma, ärliga och från Slöinge

Vi är nyfikna

Vi ser lärande och innovation som en naturlig del i vårt dagliga engagemang. Vi vågar utmana och testa nytt. Vårt mod driver utvecklingen i våra branscher.

Vi är omtänksamma

Vi är lyhörda och månar om våra relationer och vår omgivning. Genom samarbete, förståelse och långsiktighet skapar vi trivsel och trygghet tillsammans.

Vi är ärliga

Vi håller vad vi lovar och står för vad vi gör. Vi är öppna mot varandra och andra.

Från Slöinge

Vi är stolta att vara Sveriges äldsta familjeföretag. Vi finns i Slöinge och värnar om vår bygd. Vi värdesätter lokala och svenska råvaror.

DEL 1

DEL 2

Vår hållbara affärsstrategi – mål 2025

Ett stabilt hus är en bra modell för att visa hur vi arbetar för hållbara affärer. Det kräver en trygg grund, rejäla regler, stadiga golv och grova bjälkar ända upp till taknocken.

Arbetet med att ta fram en gemensam strategi för hela Bertegruppen påbörjades 2017 och strategin har sedan dess utvecklats till vad den är idag. Berte Gård, Berte Qvarn och SIA Glass strävar gemensamt för att nå målen. Att vi är en liten och samtrimmad företagsgrupp ger oss en naturlig fördel när det gäller att skapa och dra nytta av synergier. Genom att samarbeta och dra nytta av varandras styrkor kan vi maximera vår potential, sätta utmanande mål och uppnå mer tillsammans än vad varje enskilt företag skulle kunna göra på egen hand.

Resultatet är ett hus som rymmer allt från hållbara råvaror och välmående medarbetare till lönsamhet.

DEL 1

DEL 2

Satsningar, mål och resultat från våra fokusområden 2023

RÅVAROR

Råvarorna är basen i vår verksamhet. Det som förenar oss i Berte-gruppen – mer än någonting annat – är viljan att säkra tillgången till goda svenska råvaror som minskar klimatpåverkan, bygger bördig mark och gynnar biologisk mångfald med välmående djur och natur.

LÖFTEN OCH MÅL

Vi ska göra det som krävs för välmående djur och natur.

1. Vi ska **driva utvecklingen i våra branscher**. Varje bolag ska ha minst ett projekt per år som leder till ökad hållbarhet och branschutveckling – gärna i samverkan med andra för att få ännu större effekt.

Projekt 2023:

- **Berte Gård:** Driftsätta gödselutläggningssystem.
 - **Berte Qvarn:** Implementera plattform för insamling av primärdata för vete, råg och havre och utveckla incitamentsprogram för att nå ökad hållbarhet i primärproduktionen och därmed kunna sälja ett mer hållbart mjöl.
 - **SIA Glass:** Utveckla recept för klimatsmartare glass.
2. Vi ska, till 2030, **vara självförsörjande på hållbar processenergi**. Genom att förbruka energin där den alstras undviker vi förluster vid överföring och minskar behovet av ökad infrastruktur. Nytt vattenkraftverk på Berte Qvarn togs i drift i december 2023. Solceller installerades på SIA Glass nya utbyggnad.
 3. Vi ska, till 2030, **minska vårt klimatavtryck med 25%/kg** färdig produkt (jämfört med 2018). Ett stabilt klimat påverkar naturens och ekosystemens funktion och välmående, människor och samhällen och i slutändan även vår egen affär och framtid. Under 2023 har vi fortsatt med ABCD-dialoger* där vi identifierat utmaningar och möjligheter samt jobbat med olika projekt för att minska vårt avtryck på kort och lång sikt.

MÄNNISKOR

Vi ska säkra kompetens och välmående hos våra medarbetare. Vi strävar efter att vara en god samhällsaktör, ge tillbaka till bygden, samverka med olika aktörer och vara en attraktiv arbetsgivare som vill se medarbetarna utvecklas och trivas.

LÖFTEN OCH MÅL

Vi ska göra det som krävs för att ha välmående medarbetare.

1. Vi ska **rekommenderas som arbetsgivare**. Detta mäter vi genom att varje år genomföra en medarbetarundersökning som ger en indikation på hur organisationen mår och hur våra medarbetare trivs, samt vad vi behöver göra för åtgärder för att hela tiden förbättra oss som organisation. Det sammanfattande medarbetaromdömet för 2023 resulterade i ett snitt för Bertegruppen på 4,24 av 5 möjliga.
2. Vi ska ha **välmående medarbetare** som trivs och mår bra. Vi genomför trivsel- och friskvårdsaktiviteter, har hälsosamtal och sjukfrånvarouppföljning. Allt för att säkra välmående, minska stress, fokusera på gemenskap och öka sammanhållningen på våra arbetsplatser. Under 2023 klarade vi målet för korttidssjukfrånvaro med goda marginaler.
3. Vi ska ha ett **hållbart ledarskap**. Ett viktigt steg på vägen som togs under 2023 var påbörjan av 360-gradsanalyser på alla chefer. Resultaten diskuterades med både extern part och kollegor för att sätta upp individuella förbättringsmål. En framträdande utmaning som vi identifierade var bristen på effektiv planering. För att tackla denna utmaning bjöd vi in en föreläsare som gav oss konkreta verktyg och råd för bättre tidshantering och planering.

LÖNSAMHET

Vi ska säkra en hållbar affär genom långsiktig ekonomisk stabilitet. Med kärlek till arvet, med omsorg om samtiden och ett långsiktigt engagemang driver vi våra bolag i Slöinge.

LÖFTEN OCH MÅL

Vi ska göra det som krävs för ekonomisk stabilitet.

1. Vi ska, år 2025, **nå en lönsamhet på 7%** av omsättningen. För att säkra kompetens och välmående hos våra medarbetare samt tillgången på hållbara råvaror krävs en stabil lönsamhet. Det är också en förutsättning för att driva utvecklingen i våra branscher och bli självförsörjande på hållbar processenergi. Målet 2023 var 4,2%, och vi nådde en lönsamhet på 5,3%.
2. Vi ska, år 2025, **omsätta 1 miljard SEK**. Hög omsättning, tillsammans med bibehållen lönsamhet, ger oss större möjligheter att vidareutveckla våra verksamheter. Målet 2023 var 1 164 777 tkr, vi nådde 1 125 474 tkr.
3. Vi ska, år 2025, ha en **skuldsättning/EBITDA ≤ 3,50**. Detta måttetal ger kontroll på balansen mellan eget och lånat kapital så att vi når en total stabilitet i vår investeringsnivå framåt. 2023 var måttet 4,16, vilket beror på de stora investeringarna vi har avslutat under året.

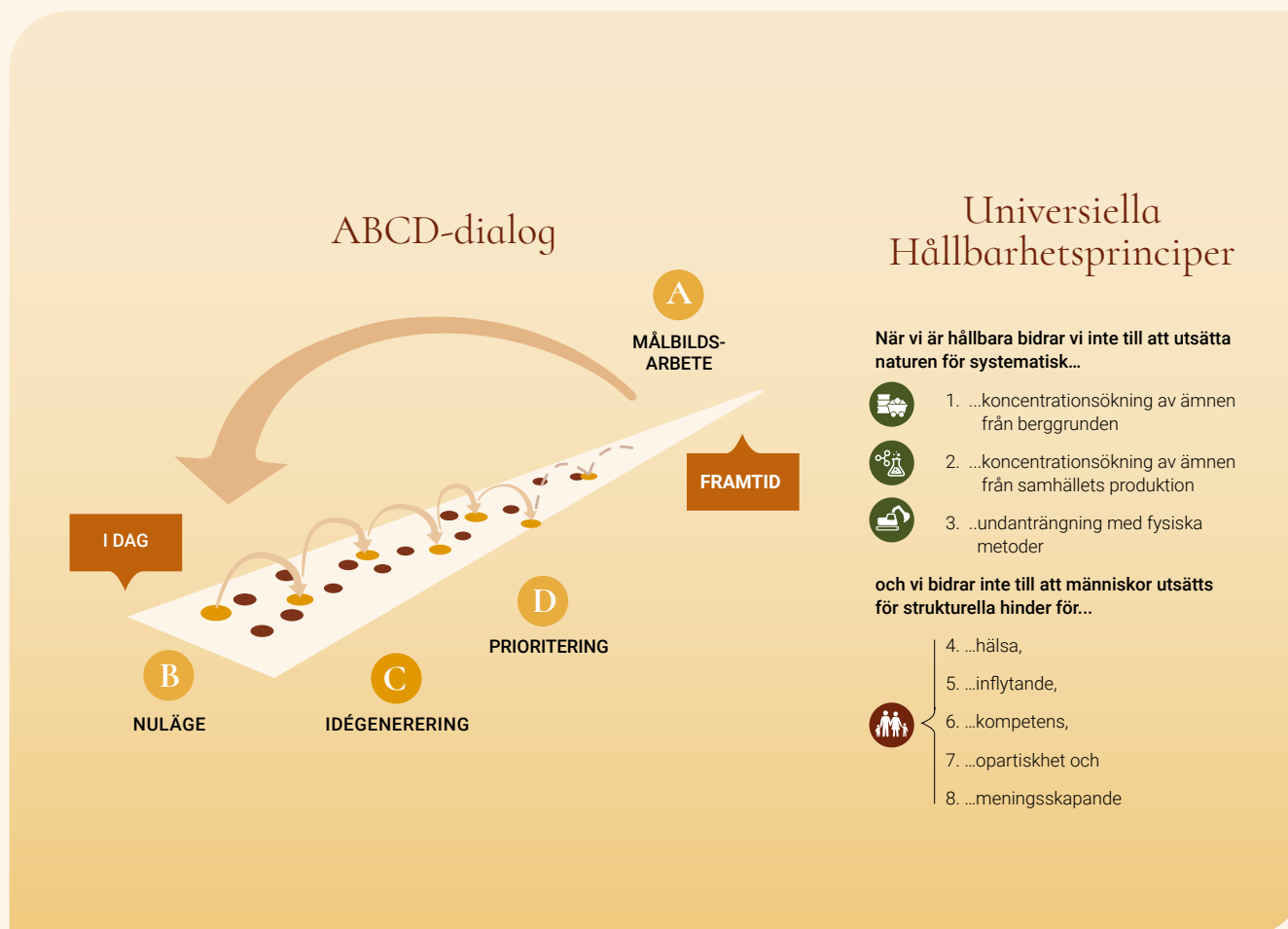
*Läs mer på sidan 9.

Våra steg mot full hållbarhet

Bertegruppen jobbar långsiktigt och strategiskt mot full hållbarhet. Men hur vet vi när vi är framme? Vad krävs för full hållbarhet? I jakten på svaret kom vi i kontakt med Framework for Strategic Sustainable Development (FSSD) – utvecklat av ett globalt nätverk av forskare ledda från Blekinge Tekniska Högskola.

Här i Slöinge kallar vi FSSD kort och gott för StegVis-metoden. Enligt StegVis-metoden är vi hållbara när vi uppfyller de universella hållbarhetsprinciperna för ett långsiktigt hållbart samhälle – principerna innefattar både de ekologiska och sociala aspekterna av hållbarhet. För att bli helt hållbar måste samtliga principer vara uppfyllda. Genom att systematiskt och stegvis sträva efter att uppnå hållbarhetsprinciperna i beslut och investeringar kommer det vi gör i dag att ligga till grund för framtida hållbar utveckling av företagen samt för kommande generationer medarbetare och företagare.

För att arbeta systematiskt mot full hållbarhet används i FSSD-metodiken något som kallas ABCD-dialoger: För att kunna vara strategisk och systematisk, måste man veta målet (A). Man analyserar nuläget och möjligheterna (B) i förhållande till det man vill uppnå. Först då går det att vara strategisk och systematisk genom att ta fram adekvata idéer (C) och prioritera dem i strategiska steg-för-steg-planer (D).

Bertegruppens värdekedja

RÅVAROR

För oss är det viktigt att våra råvaror håller hög kvalitet och att vi i största möjliga mån använder oss av råvaror från Sverige. Vi söker efter de bästa förpackningsmaterialen och efter sätt att minska vår kemikalieanvändning. Det som odlas på Berte Gård blir till största del foder till gårdens mjölkproducerande kor och en del råvara till Berte Qvarn. Till foder används även vetefodermjöl som är en restprodukt från qvarnen.

OMVÄRLD

INNOVATION & UTVECKLING

Som ett led i vårt arbete med att skapa synergier mellan våra verksamheter jobbar vi löpande med att utveckla lösningar som gynnar flera av våra verksamheter samtidigt. Genom att hela tiden arbeta med produktutveckling bidrar vi både till ett mer hållbart jordbruk och ett variationsrikt utbud för våra konsumenter.

SYNERGIER & PÅVERKANSGRAD

Vårt mål är att skapa en så positiv påverkan som möjligt i värdekedjans alla led. Med fokus på hållbarhet arbetar vi kontinuerligt med att utveckla synergier inom företagsgruppen och stärka våra samarbeten med externa partners. På så sätt kan vi både mäta och öka påverkansgraden i framtiden.

PRODUKTION

Vi har som mål att producera våra produkter med ett så litet avtryck på miljön som möjligt, genom exempelvis minskad energiförbrukning, förnybar energi, minskat svinn och kreativa lösningar för våra restprodukter. Exempelvis använder vi gödsel från Berte Gård i den egna biogasanläggningen som försörjer gården med energi. I anslutning till Berte Qvarn skapar det egna vattenkraftverket i Suseån en del av den energi som förbrukas. En del av SIA Glass behov av grädde kommer från Berte Gårds mjölkkor.

FÖRSÄLJNING & KONSUMTION

Våra kunder ska erbjudas produkter som präglas av hög kvalitet, nytänkande och hållbarhet. Förpackningarna ska ha en enkel och tydlig innehållsdeklaration och vara anpassade för återanvändning och återvinning.

DISTRIBUTION

Alla våra traktorer och lastbilar kör på HVO eller biogas. Långa transporter med mjöl körs företrädesvis på järnväg. Våra tjänstebilar ska senast 2025 vara rena elbilar. De tjänstebilar som ännu inte kör på el har ett maximalt CO₂-utsläpp på 140g/km enligt mätstandarden WPTP.

OMVÄRLD

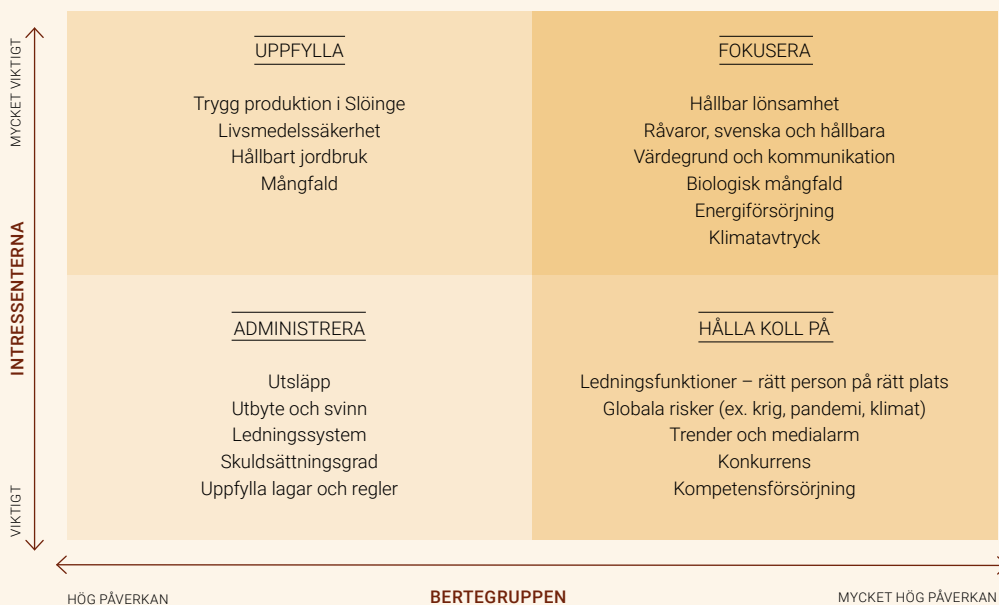

MEDARBETARE

Våra väsentliga hållbarhetsfrågor ger oss rätt fokus

Genom vår väsentlighetsanalys håller vi riktningen i vårt arbete framåt. Den revideras årligen i samråd med ledning och styrelse. Med ett gemensamt årshjul som inkluderar strategidiskussioner, genomgångar av arbetsordningar, försäkringar och tillstånd samt beslut, skapar vi en naturlig arbetsgång som främjar effektivitet och smidighet i beslutsfattande och förändringsarbete.

Våra intressenter

Det är viktigt för oss att vara en god samhällsaktör, ge tillbaka till bygden och samverka med olika intressenter.

Bertegruppen har betydelse för bygden och vi har därför en ständigt pågående dialog med flera av våra intressenter för att fånga upp angelägna frågeställningar och möjliga lösningar. Kunskapen ligger till grund för många av våra beslut och hur vi formar en hållbar strategi framåt.

Under året gjordes en intressentanalys med fokus på kunder, leverantörer och kreditgivare, via enkäter och kompletterande intervjuer. Resultatet visar att såväl kunder som leverantörer har en positiv bild av Bertegruppens hållbarhetsarbete, att vi till största del lever upp till deras förväntningar på hur vi jobbar och att de har god uppfattning om vårt hållbarhetsarbete. Många lyfter det positiva med att jobba med oss och vill gärna ha mer samarbeten. Klimatfrågan står högt på agendan vilket kommer att ställa krav på oss och vår värdekedja att minska vårt avtryck. Andra områden vi kan utveckla är exempelvis åtgärder i leverantörskedjan, ökat fokus på biologisk mångfald, ökat samarbete med lantbrukare för att gemensamt minska miljöpåverkan samt tydliggöra hur vi ska nå vårt klimatmål, men också sprida vårt arbete för att inspirera fler i branschen!

SIA Glass ligger precis i utkanten av Slöinge vilket innebär att våra grannar finns nära oss. Detta gör att SIA Glass utbyggnad har stor påverkan för närområdet. För oss är det viktigt att ha en bra dialog med grannarna där vi delar med oss av relevant information om vår utbyggnad och våra framtidsplaner likaväl som vi lyssnar på Slöingebornas tankar och åsikter. Vi försöker att vara tillmötesgående och konstruktiva för att hitta lösningar som gör att området blir trevligt för alla som vistas här.

Ägare

Ägarna har ett övergripande ansvar. De arbetar för att säkra långsiktig lönsamhet och hållbarhet så att även kommande generationer av familjen Stenström ska kunna driva och leva med företagen. BERTEBOS Stiftelse delar årligen ut priser och stipendier för att stödja forskning och utbildning inom lantbruks- och livsmedelssektorn.

Medarbetare

Våra engagerade och motiverade medarbetare är avgörande för vår framgång. De är engagerade i sitt arbete och vill vara delaktiga i beslut och förändringar. En god arbetsmiljö samt ett bra ledarskap med tydlighet och transparens är viktiga frågor.

Kunder

Vår värdefulla kundkrets inkluderar bagerier, glassbarer och livsmedelsbutiker. Vi är stolta att de ser våra företag som pålitliga och innovativa affärspartners med bred kunskap, hög servicenivå och stabil leveransförmåga. Vi tar tacksamt emot feedback och anpassar vårt sortiment efter våra kunders efterfrågan. Vi får även beröm för vår förmåga till återkoppling.

Konsumenter

Vi uppfattas som trovärdiga och pålitliga, mycket tack vare våra enkla och tydliga innehållsdeklarationer och produktförpackningar, men också vår övriga kommunikation. Konsumenterna förknippar oss med svenska råvaror och

de uppskattar att vi erbjuder goda produktalternativ för olika smaker, livsstilar och behov.

Samarbetspartners

Vi värdesätter våra många samarbetspartners, exempelvis leverantörer, entreprenörer och markägare. De uppskattar vår framförhållning, dialog och pålitlighet. Vår transparenta och pålitliga inställning samt vår förmåga att fullfölja det vi kommit överens om är viktigt för dem.

Samhälle

Vi vill vara en god samhällsaktör och ta ansvar i vårt närområde. Relationer att värna om och ta hänsyn till är bland annat boende i närheten av våra verksamheter men också föreningar, intresseorganisationer och myndigheter. Vår ambition och önskan är att bilden av oss är att vi har ett bra hållbarhetsarbete.

Omvärlden

För oss och livsmedelsbranschen i stort finns mycket att göra. Vi behöver ställa om till mer hållbar produktion, distribution och förädling, och vi är engagerade i att vara en del av denna positiva förändring.

Bertegruppens klimatavtryck

Bertegruppen har som mål att minska klimatavtrycket med 25% per kg produkt till 2030, jämfört med basåret 2018. Det kan låta lite men eftersom vi långt innan dess jobbat med åtgärder för att minska klimatavtrycket är det en svår nöt att knäcka. Lösningen är att jobba tillsammans med våra leverantörer för att minska hela värdekedjans klimatavtryck – då kommer vi klara målet!

Vi gjorde vår första klimatberäkning 2018, men redan 2008 och 2009 genomförde vi våra första livscykelanalyser för produkter som vaniljglass, glassbåtar och vetemjöl. Genom dessa analyser identifierade vi våra största utsläppskällor och tog åtgärder för att minska dem under kommande år. Exempelvis övergick vi till förnybar el och biogas, minskade produktionsspillet och förbättrade våra förpackningar. Trots att vi framgångsrikt reducerade utsläppen inom scope 1 och 2 innan vi genomförde en fullständig klimatberäkning för hela Bertegruppen år 2018, står vi inför fortsatta utmaningar med att minska vårt klimatavtryck, särskilt inom scope 3 där våra största utsläpp härstammar från externa partners och leverantörer som vi köper in från. För att lyckas med detta krävs samarbeten och att våra leverantörer tar ansvar för sina utsläpp på samma sätt som vi gör. Det är glädjande att vi under året har sett en ökad dialog och kravställning från både kunder och leverantörer, vilket visar ett ökat intresse för hållbarhetsfrågor.

Sedan 2020 har vi ett klimatminskningsmål enligt Science Based Target (SBT) för små och medelstora företag. Bertegruppens SBT-mål är att minska utsläppen i absoluta tal för scope 1 och 2 med 50% fram till 2030 (jämfört med basåret

2018) samt att mäta och minska utsläppen i scope 3. Vi har sedan 2018 haft en kraftig utveckling av våra verksamheter. Berte Qvarn har investerat i en ny havreqvarn, SIA Glass har byggt ut glassfabriken och Berte Gård har skapat plats för fler kor. Det gör minskningen av de absoluta utsläppen till en tuff nöt att knäcka, vilket kräver att vi parallellt fortsätter att ta oss framåt ett steg i taget med målet att minska vårt klimatavtryck med 25% per kg produkt. Vi ser varje beslut som viktigt för helheten – även de små och enkla. Exempelvis är alla nya tjänstebilar som köps in rena elbilar.

SBT-målet är seriöst antaget och det krävs nya metoder och bidrag från hela organisationen och värdekedjan för att ta oss mot målet. Vi ser därför minskning per kilo färdig produkt som det som i det kortare perspektivet driver oss framåt mot det långsiktiga målet – minskade absoluta utsläpp.

Greenhouse Gas Protocol (GHGP) är ett kraftfullt verktyg att använda för klimatberäkning av ett företags verksamhet. Bertegruppen redovisar i samtliga scope, baserat på relevans utifrån vår verksamhet samt vilka aktiviteter som ger utsläpp av växthusgaser. Resultaten för klimatberäkningen redovisas under respektive bolags kapitel.

GREENHOUSE GAS PROTOCOL BYGGER PÅ EN SCOPE-MODELL MED TRE TYPER AV UTSLÄPP:

SCOPE 1

Direkta utsläpp från våra egna anläggningar och våra egna fordon.

SCOPE 2

Indirekta utsläpp från energi vi köper in – som el, ånga, värme eller kyla.

SCOPE 3

Indirekta utsläpp från inköpta varor och tjänster som råvaror, inköpta transporter, förpackningar, avfallshantering, tjänste- och pendlingsresor.

Bertegruppens klimatavtryck

Bertegruppens totala klimatutsläpp (scope 1 och 2 samt 3) har ökat, från 47 399 ton år 2018 till 57 353 ton CO₂e år 2023. Detta motsvarar en ökning med 21%. Ökningen beror främst på att vi producerat mer produkter, från 71 486 ton till 92 196 ton, en ökning med 29% jämfört med 2018.

För 2023 års beräkningar har följande metodikförändringar gjorts:

Kapitalvaror: Under 2023 har Berte Gård byggt nytt sin-kostall, Berte Qvarn har investerat i nytt vattenkraftverk och SIA Glass har byggt ut glassfabriken. Emissionerna från dessa byggen uppgår till 1 603 ton och har beräknats med hjälp av uppgifter från entreprenörerna. Det är första året som denna kategori ingått i våra beräkningar och ingen uppdatering har gjorts för eventuella investeringar tidigare år.

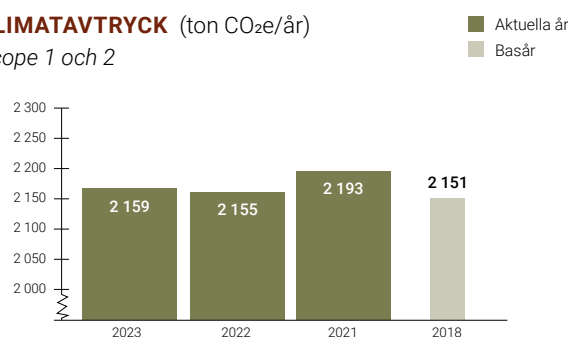
Leasingbilar, tjänsteresor och pendling: För dessa kategorier gjordes en beräkning 2018 som redovisades som en klumpsumma för Bertegruppen och som antagits gälla även för efterföljande år. För 2023 års siffror har både ny datainsamling och nya beräkningar med annan metod gjorts och utsläppen har delats upp i olika scope för respektive bolag. Detta har lett till att utsläpp som tidigare låg

på Bertegruppen fördelats ut på de olika bolagen enligt följande: +7 ton för Berte Gård, +37 ton för Berte Qvarn och +273 ton för SIA Glass. Totalt för Bertegruppen har utsläppen från dessa kategorier ökat med 87 ton, varav hälften beror på fler anställda vilket i sin tur innebär mer utsläpp från pendling, och hälften på grund av ett mer noggrant sätt att beräkna utsläppen från leasingbilar.

Emissionsfaktorer: För förpackningar och avfall har emissionsfaktorerna uppdaterats.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

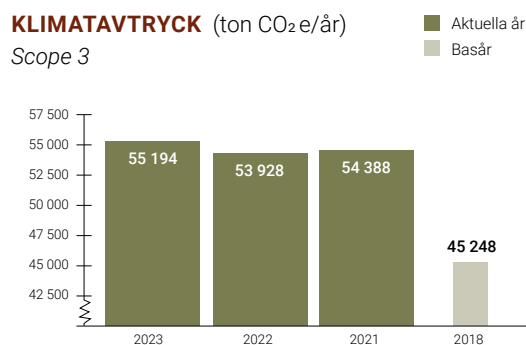
Scope 1 och 2

De största utsläppskategorierna i scope 1 och 2 är metan från korna, lustgas från fält samt drivmedel.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

Scope 3

De största utsläppskategorierna i scope 3 kommer från inköpta råvaror; vete, råg och havre till Berte Qvarn och mejerivaror, socker och förpackningar till SIA Glass. Ökningen mellan 2022 och 2023 berodde till största del på ökade utsläpp från vete, råg och havre.

Utsläpp (CO₂e) i relation till producerad mängd produkt har minskat med 6% om man jämför 2023 med 2018, vilket till stor del beror på att Berte Qvarn ökat sin produktion.

Klimatavtryck för varje bolag återfinns här: [Berte Gård](#), [Berte Qvarn](#) och [SIA Glass](#)

Att jobba med oss – medarbetarperspektivet

Först och främst vill vi vara en arbetsplats där alla är välkomna. Vi tolererar ingen diskriminering och arbetar för att alla ska ha samma rättigheter och förmåner. Detta gör vi genom att belysa vår policy kring kränkande särbehandling i samband med introduktion men också genom att löpande undersöka arbetsmiljön. Det är en återkommande punkt på flera agendor. Genom åren har vi märkt att ju mer vi pratar om svåra ämnen desto lättare blir det att lyfta händelser som kan dyka upp.

Varje höst genomför vi en medarbetarundersökning, med samma frågor som tidigare år för att kunna jämföra resultat. Vi presenterar det övergripande resultatet för medarbetarna och det analyseras avdelningsvis. Vi ser positiva trender när det gäller arbetsmiljö, framtidstro, motivation och ansvar för det egna arbetet. Undersökningen visar även på gemensamma utmaningar inom kompetensutveckling för medarbetare såväl som ledare. Sammanfattningsvis har vi något lägre resultat i 2023 års undersökning men ändå höga i förhållande till den femgradiga skalan.

JÄMSTÄLLDHET, BERTEGRUPPEN

	2023 KVINNOR MÄN		2022 KVINNOR MÄN		2021 KVINNOR MÄN	
BERTE GÅRD						
Anställda	2	4	2	3	2	3
Förändring	+/-0	1	+/-0	+/-0	+/-0	-1
Ledningsgrupp	2	2	2	2	2	2
Sjukfrånvaro**	2,2%		1,8%		1,9%	
BERTE QVARN						
Anställda	6	23	8	21	9	21
Förändring	-2	+2	-1	+/-0	+2	+/-0
Ledningsgrupp	3	4	4	5	4	4
Sjukfrånvaro*	1,9%	4,8%	1,6%	5,7%	6,8%	4,9%
SIA GLASS						
Anställda	74	76	71	76	65	75
Förändring	+3	+/-0	+6	+1	+2	+1
Ledningsgrupp	4	4	4	4	4	4
Sjukfrånvaro	8,4%	4,3%	7,8%	5,2%	6,8%	4,8%
BERTEGRUPPEN						
Anställda	3	2	3	1	3	1
Förändring	+/-0	+1	+/-0	+/-0	+1	+/-0
Ledningsgrupp	3	4	3	3	3	3
Sjukfrånvaro**	1,0%		1,1%		2,0%	
TOTALT FÖRETAGSGRUPPEN						
Anställda	85	105	84	101	79	100
Förändring	+1	+4	+5	+1	+5	+1
Sjukfrånvaro	7,6%	4,2%	6,9%	5,1%	6,8%	4,7%

* Sjukfrånvaro inkluderar kort- och långtidssjukfrånvaro.

** Sjukfrånvaro redovisas ej könsuppdelat på Berte Gård och Bertegruppen eftersom det är små personalgrupper.

Berte Gård

Vi är en liten arbetsplats bestående av sex medarbetare med stor kunskap om djur och växtodling. Med en liten personalstyrka blir det extra viktigt med god kommunikation och samarbete. Under året har vi haft en del svårigheter att kunna planera med anledning av väderomväxlingar som inte går att styra över, vilket har resulterat i mycket jobb. Men tack vare engagerade medarbetare så har vi lyckats!

Varje termin tar vi emot praktikelever från naturbruksskolor, något som är positivt ur många aspekter. För oss är det givande och roligt med nya arbetskamrater och eleverna får en värdefull praktisk erfarenhet. Vi har flera goda exempel där vi anställt medarbetare som tidigare praktiserat eller sommarjobbat hos oss.

Berte Qvarn

Vi arbetar löpande för våra medarbetares hälsa och säkerhet. Under året har vi fortsatt med vårt systematiska arbetsmiljöarbete och utökat antal arbetsmiljömöten.

För 2023 satte vi ett mål om att genomföra minst en riskbedömning per månad, ett steg i att arbeta förebyggande och tydliggöra risker inom olika områden och arbetsmoment. Totalt genomfördes 20 riskbedömningar. En av riskbedömningarna ledde till förbättrad trafiksäkerhet inom området genom att måla upp tydliga vägbanor och övergångsställen samt införande av reflexvästar och/eller varselkläder när man vistas utomhus.

Vi har genomfört en omorganisation vilket har resulterat i nya tjänster och rekrytering av flera nya medarbetare. Det har varit en del utmaningar i samband med rekrytering, men med tid och tålmod har vi rekryterat nya kollegor med stor kompetens och nyfikenhet. Under 2024 ser vi fram emot att sätta den nya organisationen, hitta samsyn och jobba mot gemensamma mål.

Vi har haft ett antal praktikanter från gymnasieskolans fordonsprogram som delat vardag med våra chaufförer och fått en bra inblick i hur deras framtida yrke kan se ut. Tillsammans med SIA Glass har vi haft en praktikant på laboratoriet, och under våren 2023 hade vi en praktikant inom logistik som dessutom ledde till sommarjobb.

SIA Glass

Arbetsmiljöarbetet är en stor och viktig del i vårt dagliga arbete. Vi strävar efter att bli bättre för varje år som går.

Inför 2023 satte vi ett arbetsmiljömål om att rapportera in minst 120 riskobservationer, detta som en följd av vikten att arbeta förebyggande för att undvika skador och olycksfall. Det resulterade i 128 rapporteringar att jämföra med 42 under 2022.

Något som riskobservationer resulterat i är att vi infört varselkläder på lagret och även varselvästar när man vistas på innergården, för att säkerställa att alla som vistas där syns ordentligt.

Den nya visselblåsarlagen trädde, för SIA Glass del, i kraft 17 december 2023. Till dess installerade vi ett externt visselblåsarssystem för att säkerställa att det finns en möjlighet att helt anonymt rapportera in missförhållanden som kan vara av allmänt intresse.

Vi har under året genomfört ett flertal lyckade rekryteringar, bland annat till chefspositioner, operatörer, säljare och controller. Med nya roller inom produktion har vi också fått möjlighet att internrekrytera till tjänsterna som skiftledare. Det är särskilt glädjande när personal vill utvecklas och ges möjlighet att växa inom företaget.

”Jag vill hjälpa mina kollegor att utvecklas.”

Matilda Ahlberg,
Skiftledare, SIA Glass

Du har en ny tjänst – vad gör en skiftledare?

– Mitt ansvar är att se till att vi följer produktionsplaneringen på ett säkert sätt och fördela resurser för en effektiv produktion. Jag ska även sammanställa produktionens resultat och redovisa dessa. Jag ser till att maskiner och utrustning är i ett bra skick och att all dokumentation fylls i. Jag ansvarar också för min egen och min grupps kompetensutveckling.

Vad var det som lockade med tjänsten?

– Jag valde att söka för att utmana mig själv men också för att jag vill ta ansvar och hjälpa mina kollegor att utvecklas. I produktionen har det funnits problem med vissa maskiner vilket inneburit att jag fått fokusera mest på operatörsarbete. Jag har ännu inte riktigt kommit i gång med mitt arbete som skiftledare.

Vad ser du för möjligheter och utmaningar kommande år?

– Största utmaningen framöver kommer bli att hitta tid till kompetensutveckling. Jag hoppas få möjligheten att utveckla min grupp med både nya och gamla kollegor.

När skrattade du senast på jobbet?

– Någon gång varje dag skrattar jag med mina kollegor.

Hållbar rekrytering och kompetensutveckling

För att stärka vår position som en attraktiv arbetsgivare och lyfta fram oss som potentiell arbetsgivare har vi lanserat karriärsidor. Där samlar vi information om oss som arbetsgivare genom att berätta om hur det är att jobba inom gruppen och vilka förmåner som finns, men också medarbetarnas perspektiv på arbetsplatsen. Här går det att ansöka när vi har lediga tjänster men också att "connecta" och därmed visa sitt intresse av framtida jobb. Detta initiativ har resulterat i många ansökningar och lyckade rekryteringar.

Berte Gård

Vi söker löpande efter intressanta föreläsningar eller kursdagar för medarbetarna att delta vid, digitalt eller fysiskt. Det är viktigt att utvecklas, ifrågasätta befintliga rutiner och få del av nya rön, men också att delta i diskussioner med kollegor.

Under året har en medarbetare gått med i ett nätverk, ERFA (Erfarenhetsutbytesgrupp) för kvinnliga mjölkföretagare. Ytterligare två exempel på insatser under året är studieresa till Holland för att besöka mjölkgårdar samt seminaringskurs.

Berte Qvarn

Kompetensutveckling lyfts i samband med medarbetarsamtal, och när medarbetare eller chefer märker att stärkt kompetens behövs inom något område.

Under 2023 har delar av vår personal varit på utbildning hos Bühler i Schweiz för att lära sig mer om processerna i havre-qvarnen. Det har även gjorts studiebesök på olika spannmåls-

laboratorier för att hämta inspiration och för att förbättra arbetsflödet på vårt laboratorium. Dessutom har utbildning i lagring av spannmål genomförts för att få större kunskap om vilka risker och tekniker som förekommer vid lagring.

SIA Glass

Vi har fortsatt med vårt interna ledarforum "Grupp 16", där alla chefer med personalansvar samlas och får insyn i varandras avdelningar. Vi ser det som ett viktigt tillfälle att utbyta erfarenheter, kunskap och insikter med varandra.

Med anledning av utbyggnad av produktionen har fokus legat på internutbildning för att fler operatörer ska lära sig nya arbetsmoment och maskiner. Ett flertal chefer har, tillsammans med skyddsombuden, genomfört en BAM-utbildning (Bättre Arbetsmiljö). Det är viktigt för oss att vi genomför denna typ av utbildning tillsammans då det resulterar i bra diskussioner och bidrar till samverkan i arbetsmiljöfrågor.

”Det bästa är att se kollegor växa.”

Nedja Riahi HR, SIA Glass

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Det absolut bästa med mitt jobb är att se kollegor växa, både kompetensmässigt och personlig utveckling.

Vilka förhoppningar hade du när du började och blev det så?

– Min förhoppning har alltid varit att kunna få vara med och påverka i organisationen och det upplever jag att jag kan göra här!

Vad är du mest stolt över från året som gått?

– Att få varit med och ta SIA Glass till nästa nivå inom rekryteringsprocessen. Vi har haft möjligheten att standardisera processer via digitala system och detta arbete fortsätter.

Vad var HR:s viktigaste insats 2023?

– En av insatserna har varit kompetensutveckling inom olika områden, dels inom ledarskap men även att våra medarbetare får rätt förutsättningar/utbildningar för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.

Vad är ditt mål för 2024?

– Att vi fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare, där individen står i centrum genom vår fina personalpolicy, att vi strävar mot en nollvision gällande arbetsplatsolyckor och att vi arbetar hållbart både med produkt och människa.

”Ett otroligt utmanande år – men utan avkall på hållbarheten.”

För en lantbrukare är vädret av största betydelse. Berte Gårds VD Henrik Stenström kan se tillbaka på ett skördeår med klimatomfattig motvind men med bibehållet miljöfokus.

2023 verkar ha varit ett besvärligt år för svenskt lantbruk?

– Ja, oerhört tufft. Det handlar om flera olika negativa faktorer på en och samma gång. Jag har nog aldrig varit med om att det faktiskt inte funnits *något* som vägt upp problemen, någon enda faktor som fungerat som positiv ekonomisk motvikt.

Kan du ge några exempel på problemen?

– Höga priser på insatsvaror, avräkningspriset på mjölken har störttyckt, extremtorka första delen av sommaren och extrem väta under vår och höst... Det har gett stora konsekvenser – inte minst skördemässigt. Att tvingas sälja hälften av vetet som foder i stället för brödvete på grund av kvalitetsproblem är tungt. Visst, vi har naturligtvis överlevt, men får ett tråkigt underskott. 2023 har varit ett otroligt utmanande år.

“

Tillsammans
har vi visat
styrka.

Henrik Stenström, VD

Har det påverkat gårdens hållbarhetsarbete?

– Nej, vi har inte gjort något avkall på våra ambitioner. En del satsningar kostar lite eller ingenting och annat som man kan sätta en prislapp på har vi fortsatt med eftersom det har ett värde för Bertegruppen som helhet, exempelvis att köra med HVO-bränsle. Vi har också investerat i ett nytt gödselsystem som gör att vi kan sprida gödseln med slang i stället för att köra runt med tunga maskiner. Det ger en långsiktig positiv effekt eftersom vi inte packar marken. Och ett så blött år som 2023 har det varit extremt betydelsefullt.

Något annat som – trots allt – varit positivt?

– Ja, sättet som personalen har agerat och ställt upp för att hantera alla extrema utmaningar! Vi är inte många – bara sex personer och extrahjälp vid behov – men tillsammans har vi visat styrka under året, vi har lyckats hantera den vädermässiga sårbarheten. Vi har också färdigställt vårt nya sinkostall under året och fått en separat byggnad för de högräktiga djuren. Det gör att vi nu kan gå från 250 kor till 290, vilket produktionsmässigt ger runt 300 ton mer mjölk per år.

Ni har under många år jobbat för hållbart lantbruk.

Finns det förståelse för det från kollegor i branschen?

– Ja, Bertegruppens samarbete med andra aktörer för att komma längre med fossilfri produktion och biologisk mångfald fortsätter. Och det faktum att vår största kund Arla tagit fram en modell för hållbarhetsarbete som är betalningsgrundande är naturligtvis ett incitament för alla producenter. Berte Gård ligger bra till när det gäller kriterierna på denna checklista. Jag uppskattar att man som mjölkproducent kan styra priset med 5 procent – vilket för oss handlar om flera hundra tusen. Så hållbarhet har självklart också en ekonomisk uppsida!

Byggt nytt sinkostall och utökar därmed antal kor på sikt till 300 st.

Fortsatt
höga priser på
insatsvaror

Utmanande väder för växtodlingen

VÅR

FÖRSOMMARTORKA

SENSOMMAR/SKÖRD

Kornas mjölkproduktion
passerat den
"MAGISKA GRÄNSEN"
13 000 kg ECM

Investerat i
GÖDSELSYSTEM
med släpslang

Utökat
PERSONALSTYRKAN
2023

Utmanande
spannmålsskörd

BERTE GÅRD

Mjölket rasat med

28%

Ett år med stora utmaningar – och svängningar

Det har varit ett väldigt utmanande år både ekonomiskt och vädermässigt. Efter allt regn under hösten glömde man nästan bort att våren var både blöt och kall och att försommaren var extremt torr. Risk för foderbrist gjorde att vi tvingades agera genom att köpa vall på rot samt att skörda en del höstvetete som foder. Med facit i hand var det inte nödvändigt, men risken då var för stor för att inte göra något alls.

Hösten var blöt och det var en stor utmaning att skörda såväl spannmål som gräs. Det var en utdragen intensiv höst för oss! Det rikliga regnandet gav liggsäd och vetekvaliteten försämrades snabbt.

Det fallande mjölkpriset är det som fått störst ekonomisk konsekvens. Under i stort sett hela 2021 och 2022 var det brist på mjölk i världen, vilket gjorde att efterfrågan globalt var större

än tillgången. Det gjorde att 2022 var det bästa året någonsin för både oss och många andra mjölkföretag. Mot slutet av 2022 tog dock produktionen i världen fart, samtidigt som inflationen och ränteökningen gjorde att konsumtionen minskade – en dålig kombination. Mjölkpriset började då falla och fortsatte att falla tungt. Mot slutet av 2023 anades stabilitet och prishöjningar.

Vår gemensamma resa mot fossilfri mångfaldsgård går vidare!

Under 2023 har Berte Gård och Berte Qvarn fortsatt att utveckla konceptet "På väg mot en fossilfri mångfaldsgård", ursprungligen framtaget av Polarbröd för att definiera vad som menas med hållbart jordbruk. I år med extra fokus på att involvera handeln och fler lantbrukare.

Konceptets grundkrav för hållbart jordbruk stämmer väl överens med Bertegruppens syn: Hållbart jordbruk är ekosystemtjänstvänligt, kretsloppsbaserat, fossilfritt och mättar mänskligheten. Det är inte nödvändigtvis ekologisk produktion, då varken konventionell eller ekologisk produktion möter de fyra kriterierna fullt ut. Med utgångspunkt från Berte Gård har vi analyserat vad som är av betydelse långsiktigt för att uppnå en fossilfri drift, en varierad växtföljd och ett varierat landskap.

Tack vare Berte Gård har vi en unik möjlighet att få en uppfattning om vilka möjligheter som finns och vad det kostar. Vi kan genom detta forma ett upplägg som är uppnåbart för fler gårdar – vilket kan ha betydelse både för qvarnens leverantörer och kunder.

Genom aktiva val och medvetenhet kan vi gynna och skapa förutsättningar för god jordhälsa, ett bra liv ovan och under mark. Vi resonerar runt växtföljd, grödor, sortval, jordbearbetning, markkartering, kantzoner, viltvård, hur vi kan gynna pollinerande

insekter och hur växtnärläckage kan minimeras. Maskar och mikroorganismer kan missgynnas av markpackning eller dåligt dränerade jordar, vilket i sin tur även påverkar utsläpp av växtnäring till vattendrag. Att odla mellangrödor och kompanjongrödor är ett sätt att öka den biologiska mångfalden. En varierad växtföljd med frö- eller gräsvall kombinerat med stallgödsel ger marken goda förutsättningar att producera även i framtiden. Våra djur håller betesmarker öppna och bidrar till artrikedomen som är värdefull för pollinerare, fåglar och vilt.

Fossilfri mångfaldsgård är ett levande projekt där vi hela tiden anstränger oss för att hitta nya åtgärder för att gynna konceptet.

Vi är fortfarande samarbetspartner med Svensk kolinlagring som utvecklar åtgärder och mätmetoder för ökad kolinlagring i åkermark. Berte Gård har varit med under tre år i pilotfasen. Från och med 2023 har pilotprojektet övergått till ett varaktigt åtagande. Berte Gård deltar med tio hektar åkermark.

BERTE GÅRDS RESA MOT FOSSILFRI MÅNGFALDSGÅRD, NULÄGE 2023

- BAT-gödning*
- Blommande stråk
- Markkartering**
- Väl underhållna diken och dräneringar
- Arbetar för att undvika markpackning
- Betesmark
- Våtmark
- Skyddszoner utmed vattendrag
- Noll/Maxrutor ***
- Precisionsgödsling
- Biogas
- Växtföljd
- Mellangrödor
- Stallgödsel – väl fördelad, låg andel inköpt fosfor och kalium
- HVO – egna och lejda körslor

* BAT-gödning: Med "Best Available Technology" (BAT) produceras mineralgödsel med så låga lustgasutsläpp som möjligt, vilket minskar klimatpåverkan.

** Markkartering: För att kunna anpassa gödsling och kalkning efter behov krävs kännedom om förutsättningarna på fältet. Vid markkartering fastställs markens innehåll av växtnäring och kalktillstånd. Karta eller protokoll upprättas, där analysresultaten relateras till provtagningsplatsen på fältet.

*** Används för att bedöma gödslingsbehovet. Nollruta, en markbit lämnas ogödslad, detta för att se markens förmåga att leverera näring till grödan och fungerar som referensruta. Maxrutans gödsla med extra hög giva. Om grödan svarar på denna extra giva är det en indikation på att ytterligare en gödslings giva kan ge ökad skörd.

Biologisk mångfald är en självklar hjärtefråga

Mikroorganismer behövs för att bibehålla bra matjord. Insekter krävs för att pollinera grödor och agera naturliga fiender till olika skadedjur. Utan biologisk mångfald kan jordbruket helt enkelt inte producera mat.

Utarmning av biologisk mångfald är ett stort hot mot vår framtid – aldrig förr har minskningen gått så snabbt som nu. Enligt en rapport från FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES, hotas uppemot en miljon av jordens åtta miljoner arter av utrotning. Bland annat har vilda bin och humlor minskat över hela världen, vilket till stor del kan kopplas till användning av vissa bekämpningsmedel. Förlust av biologisk mångfald slår mot vår livsmedelsproduktion. Fler och fler aktörer arbetar för att vända utvecklingen. Forskare är eniga om att mer variation på åkrarna och i odlingslandskapet gynnar ekosystemstjänster och biologisk mångfald. Sätt att öka diversifieringen i odlingslandskapet är exempelvis att odla flera grödor i växtföljden, så blomrensor, minska jordbearbetningen, tillsätta stallgödsel och att skapa och restaurera artrika livsmiljöer i landskapet.

Som mjölkgård har vi goda förutsättningar att driva ett hållbart jordbruk

- Våra betande kor och kvigor bidrar till ett öppet landskap och gynnar biologisk mångfald.
- Djurens gödsel går till biogasproduktion, där vi får både biogas, som omvandlas till el, och biogödsel.
- Biogödseln används på åkermarken för att ge näring till grödorna och som jordförbättring. Kvävet i biogödsel är mer

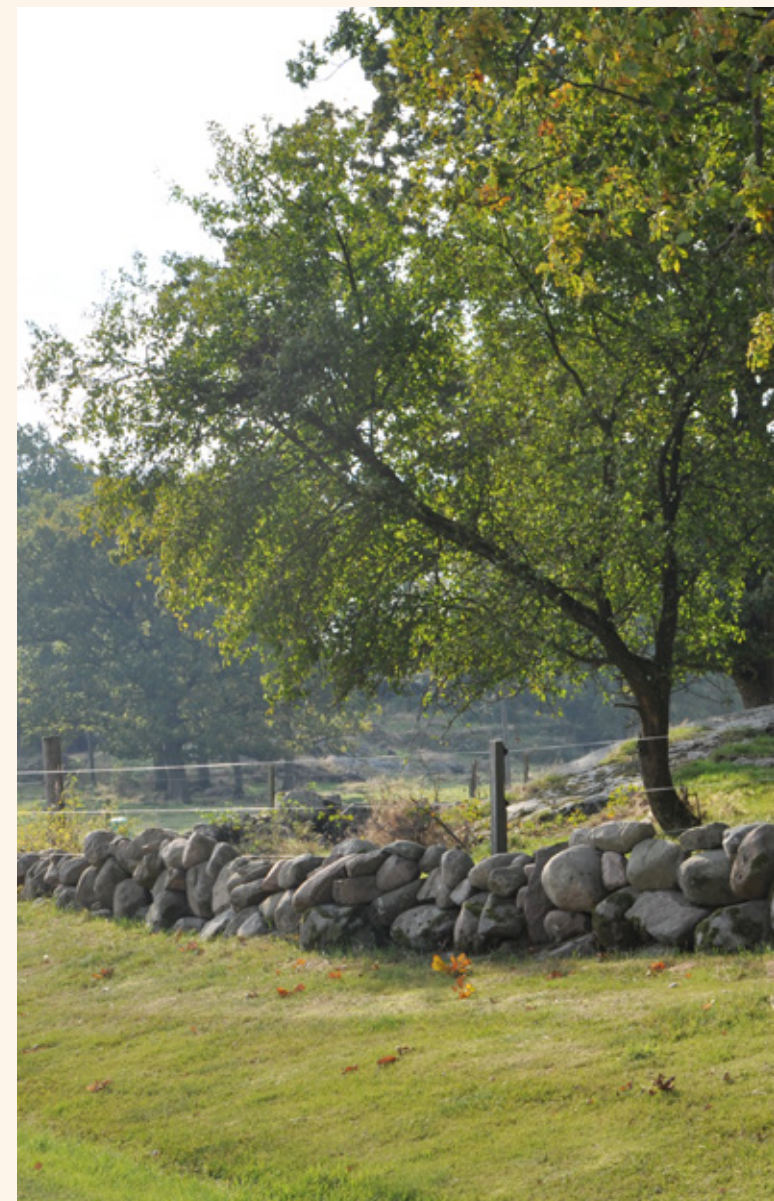
lättillgängligt för växterna än i den obehandlade gödseln.

- Innan vi använder bekämpningsmedel värderar vi nyttan mot insatsen. Vi kontrollerar vilket slags angrepp det är och hur utbrett det är för att optimera preparatval och dos.
- Med vall i växtföljden i kombination med stallgödsel ger vi goda förutsättningar för maskar och mikroorganismer i jorden.

För att minimera näringsläckaget från åkermarken praktiserar vi olika lösningar

Det allra viktigaste är att marken är bevuxen så stor del av året som möjligt. Det kan exempelvis ske genom att odla en mellangröda som fångar upp näringen och ger bra förutsättningar för kommande gröda. Berte Gårds växtodling, med fleråriga vallar och en stor del av arealen som är höstsådd, innebär att vi kan ha växande gröda på fältet större delen av året.

Vi lägger mycket kraft på att underhålla dräneringar, vilket är viktigt för att undvika ytavrinning och markpackning – men även för att ge förutsättning för bra skördar. Mellan åker och vatten drag har vi anlagt skyddszoner, gräsbevuxna remsor, som inte får gödglas eller bekämpas. Våren 2023 såddes fånggröda i form av engelskt rajgräs in i allt höstvetete. Trots en torr sommar blev etableringen god då det fanns en växtlighet som tog fart efter spannmålsskörden.

Vi har friska och välmående kor!

Korna på Berte Gård är centrala för både vår verksamhet och för landsbygden i sin helhet. Utöver att de hjälper till att hålla landskapet öppet bidrar de till att stärka den biologiska mångfalden. För oss är det en självklarhet att våra djur ska leva ett högkvalitativt liv i en miljö där de trivs. Vi vill alltid vara bland de bästa mjölkgårdarna i Sverige.

Vi har under året byggt ett nytt stall för sinkor. Genom att flytta ut sinkorna frigjorde vi ca 50 platser för fler mjölkande kor i det befintliga kostallet. För att öka mjölkkningskapaciteten investerade vi i en femte mjölkkningsrobot.

Våra engagerade medarbetare har blick och känsla för vad djuren behöver. Det är en tillgång och ett viktigt redskap vid djurskötsel. Till vår hjälp har vi avancerad teknik som ger oss signaler om kornas hälsa så att vi tidigt kan göra en insats och minska risken att kon blir sjuk. På så sätt minskar vi användningen av antibiotika och veterinärbehandlingar. Att våra kor mår bra är viktigt ur såväl etisk som ekonomisk synvinkel.

Varje kalv är en ny resurs för företaget. Vi lägger stort fokus på att ha välmående kalvar. De ska växa bra och vara friska! Det är den viktigaste perioden i dess liv för att så småningom kunna bli en högrepresterande och hållbar mjölkko. I och med bygget av sinkostall och ökningen av antalet kor ökade även behovet av fler kalvplatser. Det åstadkom vi genom att förlänga det befintliga

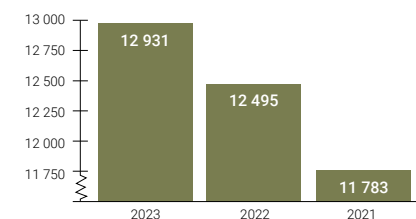
kalvstallet. I samband med det gjorde vi så kallad öppen nock för att få bättre luft och ventilation i kalvstallet, vilket ger bättre kalvhälsa. Nocken är dessutom genomskinlig, vilket ger ett betydligt ljusare och luftigare intryck i stallet.

Vi har korna ute extra länge på sommaren, minst 25% mer än de fyra månader som svensk lag kräver. Vi släpper ut djuren när gräset börjar växa och låter dem gå ute tills väderleken på hösten begränsar gräsets tillväxt eller att regn och rusk gör markerna för blöta – och korna vill vara inne.

I juni 2023 vände vi "ko-trafiken" i stallet för att förbättra rörelsemönstret och få fler mjölkningar per ko. Detta resulterade i att mjölkningarna ökade från 2,7 till 3 gånger per ko och dag vilket ger än mer välmående kor.

En ökande mjölmängd år för år och låga kostnader för djurhälsa är ett resultat av noggrannhet och uppföljande arbete inom exempelvis djurskötsel, foderkvalitet, kalvhälsa och avelsarbete. Jämfört med riksgenomsnittet ligger vi långt framme.

MJÖLKPRODUKTION ECM* (ko/år)

* ECM=Energikorrigerad mjölk innebär att mjölk med olika fett-, protein-, och laktoshalt standardiseras till samma energivärde. På så vis kan mjölken mellan olika gårdar jämföras.

I juni 2023, per rullande 12 månader, passerades vår drömgräns 13 000 kg ECM. Ökningen beror till stor del på vår höga nivå på skötseln av våra djur, från kalv till vuxen ko, samt att vi skördat foder med högt näringsinnehåll. Mot slutet av året sjönk mjölkavkastningen till något under 13 000 kg ECM per rullande helår, delvis beroende på att vi vände ko-trafiken vilket störde korna innan de åter fann sin nya rytm.

Under sommaren 2023 blev klimatavtrycket betalningsgrundande i Arlas avräkningsmodell. Till största delen grundar sig ersättningen på utfallet från klimatberäkningen, men även andra områden som anses betydelsefulla för hållbarhet vägs in, till exempel insatser som gynnar biologisk mångfald, djurhälsa och fleråriga grödor. När modellen är fullt utbyggd kommer 100 poäng motsvara 3 Eurocent per kg mjölk. Inledningsvis sträcker sig modellen till 80 poäng som max.

Näringsrikt vallfoder är den viktigaste faktorn vid mjölkproduktion

För att producera mjölk av god kvalitet krävs god djurhälsa och ett vallfoder av god hygien och med högt näringsinnehåll. Det kan kon äta mycket av och gör att det krävs mindre inköpt kraftfoder. Ett bra vallfoder är en av de viktigaste grunderna för att nå hög mjölkavkastning.

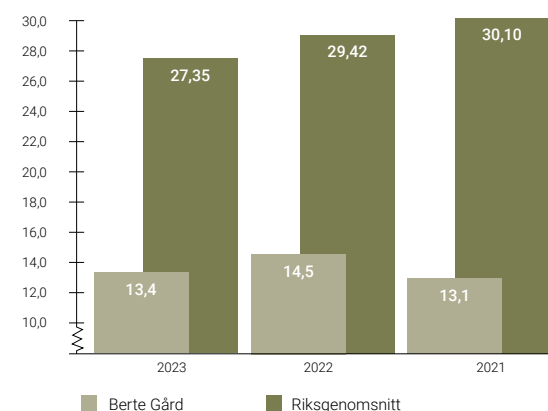
- Vårt kostall är en bra miljö för våra kor – de har gott om utrymme och kan röra sig fritt i stallet.
- Korna har ständig tillgång till bra foder och friskt vatten och kan själva bestämma när de vill äta och vila.
- De rör sig på halkfria underlag och deras liggtytor är madrasserade för ökad komfort.
- Mjölknigen sker i mjölkrobotar som korna har tillgång till hela dygnet. Detta ger en stressfri miljö eftersom de hittar sin egen dygnsrytm.

Djurhälsokostnad är en benchmarkingmodell med fokus på djurhälsa

Modellen väger samman egenskaper i besättningen som kalv och ungdjurshälsa, kalvningsstatus, foderbalans, sjukdomar, klövhälsa, övervakning, skötsel och kornas produktiva ålder. Dåliga egenskaper i en besättning är inte bara dåligt för djuren utan är också förknippat med kostnader. På Berte Gård följer vi det sammanlagda värdet av egenskaperna i modellen som ett nyckeltal.

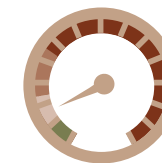
Vår extremt låga djurhälsokostnad är ett mått på hur väl gårdens medarbetare tar hand om djuren.

DJURHÄLSOKOSTNAD (öre/kg ECM)

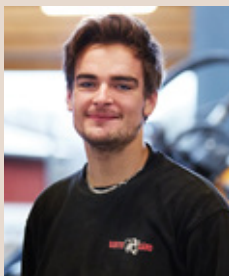
TOTALA DJURHÄLSOKOSTNAD (öre/kg ECM)

13,4

De 10% bästa besättningarna i Sverige har en total kostnad på 13,8 öre/kg ECM eller lägre. Genomsnittsbesättningen har en total kostnad på 27,35 öre/kg ECM.

”Att vara hos mjölkorna är spännande och lärorikt!”

Emil Havagård,
dräng Berte Gård

Vad är dina styrkor här på Berte Gård?

– Jag själv skulle nog påstå att jag är lättlärd och villig att utvecklas. Att dyka ner och forska vidare i grejer är också väldigt kul!

Du har sommarjobbat flera år på Berte Gård, i somras tog du studenten, vad är största skillnaden nu när du jobbar heltid?

– Man får självklart ett större ansvar, men den största skillnaden skulle jag säga är att jag nu även jobbar mer med mjölkorna. Innan min heltid var jag enbart ute på växtodlingen samt hos ungdjuren men att nu få vara hos mjölkorna är spännande och lärorikt!

Vilka möjligheter ser du för Berte Gård framöver?

– Just nu bygger vi ju ett nytt stall för sinkorna och det är kul att vi utvecklas och självklart ser jag att vi utökar ytterligare i besättningen. Sen hoppas jag självklart att våra skördar, både foder till djuren och spannmålen, går bra och ger goda resultat.

Teknologi som hjälper oss gödsla rätt

Med hjälp av satellitstyrning kan vi gödsla våra fält på ett smartare sätt. Tekniken använder satellitbilder för att se hur växterna mår och styr gödselspridaren därefter. Det betyder att vi kan gödsla mer där det behövs mest, vilket ger oss bättre skördar och jämnare proteinnivåer i grödan. Samtidigt minskar vi risken för att gödseln ska läcka ut i naturen, vilket är bra både för miljön och för vår ekonomi.

Under 2023 testade vi för första gången att använda satellitstyrning för att styra kvävegivan till vallen. Det gjorde vi efter andra skörden men på grund av torkan var det omöjligt att se hur utfallet blev. Det är avsevärt svårare att använda styrfiler i vallen jämfört med en spannmålsgröda eftersom det tas fyra skördar med bara 4–5 veckors mellanrum. Regn eller torka före eller efter en skörd påverkar mycket och gör satellitbilderna svårtolkade.

För att sprida stallgödsel på åkrarna har vi i år investerat i ett nytt spridningssystem. Gödseln pumpas i långa slangar från gödselbrunnen ut till traktorns spridningsramp. Vi kan pumpa gödseln upp till 3 km. Den stora vinningen är att slippa de tunga gödseltunnorna som orsakar markpackning samt att bättre kunna fördela gödseln på hela arealen och vid rätt tidpunkt. Vi slipper även onödiga transporter på väg.

I alla maskiner använder vi oss av Logmaster som registrerar alla körningar som utförs. På så vis får vi en bra överblick på såväl bränsleförbrukning som tidsåtgång per gröda och fält.

Även 2023 odlade vi höstvetesorten Bright som är en kväveeffektiv sort. Med kväveeffektiv menas att den kan ge en hög avkastning och rätt proteinnivå med något lägre kvävemängd som insats. Ambitionen var att använda olika gödselstrategier på fälten för se hur det skulle påverka avkastning och protein. På grund av torkan kunde vi inte tolka utfallet. Tyvärr är sorten Bright stävsag vilket i år gav stor andel liggsäd, vilket i kombination med mycket regn under skörden gjorde att kvaliteten sjönk under normen för höstvete.

Hållbar energi har hög prioritet

Vi arbetar kontinuerligt för att minska vår energianvändning och använder förnybara bränslen och energilag. Innovation tar oss i mål på många punkter. I andra fall är vi pragmatiska och använder det mest hållbara alternativet.

Biogasanläggningen på Berte Gård producerar biogödsel och metangas från kornas gödsel. Metangasen används för att producera el till gården. Biogödseln används på våra åkrar, vilket innebär ett minskat behov av mineralgödsel som har en högre klimatpåverkan på grund av energiintensiva produktionsprocesser. Dessutom är växtnäringen i den rötade gödseln mer lättillgänglig för grödorna.

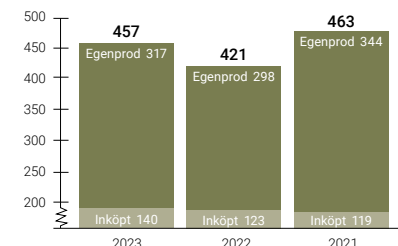
På Berte Gård mjölkas korna i mjölkrobotar. Värmen som bildas när mjölken kyls ner används för uppvärmning av vatten som används till diskning, rengöring och till golvvärme i personalutrymmen. För att ytterligare höja temperaturen på vattnet används spillvärme från biogasanläggningen.

Alla gårdens fordon drevs till 100% av HVO under 2023. Några mindre lejda körslor körs av logistiska skäl fortfarande på diesel, exempelvis vid halmpressning. Dessa motsvarar dock endast ca 1,5% av vår totala bränsleförbrukning.

Genom att använda palmolja HVO har vi gått ifrån traditionell diesel. Det ska sägas direkt: Vi tycker inte att HVO är en övertygande eller långsiktigt hållbar lösning på koldioxidfrågan – men mycket handlar om att göra vad vi kan göra nu. HVO är dock dyrare vid inköp än dieselolja och vi får heller inte del av den skattereduktion som jordbruk får vid användning av diesel.

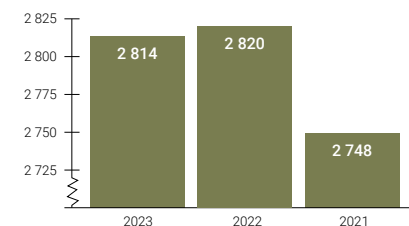
Berte Gård skickar all plansiloplast till återvinning. Våra avfallssiffror i övrigt redovisas tillsammans med Berte Qvarn.

ENERGIANVÄNDNING (MWh)

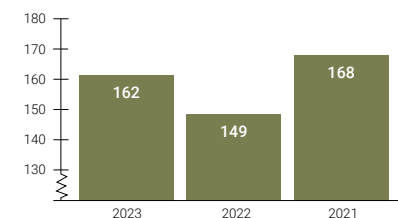
33 MWh såld el 2023 (Överskott från biogasanläggningen)
Högre mängd inköpt el p.g.a. driftstopp för reparation av biogasen, samt ökad förbrukning p.g.a. byggström till det nya sinkostallet.

MJÖLKPRODUKTION (ton)

Produktionen per ko har ökat men årsvolymen har minskat lite p.g.a. något längre beläggning i stallet.

ENERGIANVÄNDNING PER TON (kWh/ton)

Berte Gårds klimatavtryck

De totala utsläppen (scope 1 och 2 samt 3) från Berte Gård år 2023 uppgår till 2 927 ton CO₂e vilket är i nivå med 2022. Om man räknar bort utsläppen som det nybyggda sinkostallet bidrar med så är utsläppen från gården i nivå med 2021. Under 2023 behövdes mindre mängd kraftfoder köpas in då vi hade höga näringsvärden på grovfodret och vi kalkade en mindre areal (jämfört med 2022). Båda dessa faktorer bidrar till lägre utsläpp.

Kalkning av delar av åkermarken har utförts under de senaste tre åren. Kalkning ökar klimatutsläppen och skulle kunna fördelas över flera år då kalkning inte utförs årligen, men vi har valt att bokföra hela utsläppet de år kalkningen genomfördes – 2021, 2022 och 2023.

Produktion av mineralgödselkväve orsakar utsläpp av lustgas, vilket kan minskas om gödselproducenten installerar speciell utrustning. På marknaden finns BAT-gödsel med garanti om att ha ett utsläpp av lustgas under en specifik nivå. Berte Gård har sedan år 2020 använt sådant mineralgödsel.

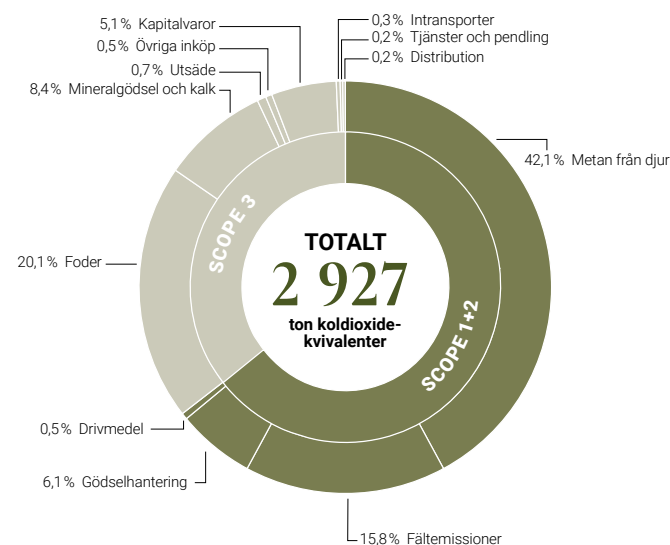
Jämfört med referensåret 2018 har utsläpp (CO₂e) i relation till producerad mängd produkter från gården sjunkit med 25% – men då ska man ha i åtanke att det var ett år med extremt låga skördar på grund av en lång torkperiod, vilket ger höga utsläpp per kg produkt. En rättvisare jämförelse är med 2019, som var mer normalt vädermässigt, och då har klimatindikatorn* sjunkit med 5%. Det beror bland annat på övergången till BAT-gödsel.

* Bertegruppens indikator, används för att följa klimatutsläpp i förhållande till producerad mängd produkt. Klimatindikator = totala avtrycket/ total mängd producerad produkt.

BERTE GÅRDS KLIMATAVTRYCK 2023

Uppdelat på scope och kategorier

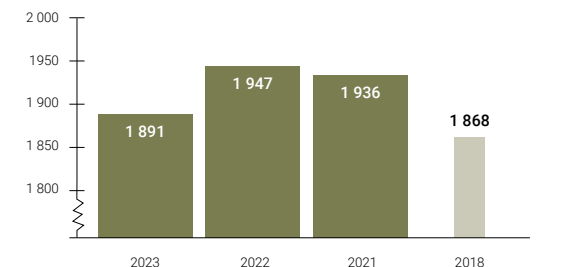
Möjligheter till utsläppsminskningar

Möjligheter för minskad klimatpåverkan framöver är fortsatt hög produktivitet och effektivisering med avseende på exempelvis insatsvaror, övergången till helt fossilfritt producerat handelsgödsel och att följa forskning och utveckling kring teknikutveckling av lantbruksmaskiner, odlingsmetoder, sortförädling, foderstater och utveckling av fodertillsatser som minskar metanavgången från korna. En viktig del i detta arbete är vårt projekt *På väg mot fossilfri mångfaldsgård**.

* Läs mer på sidan 22.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

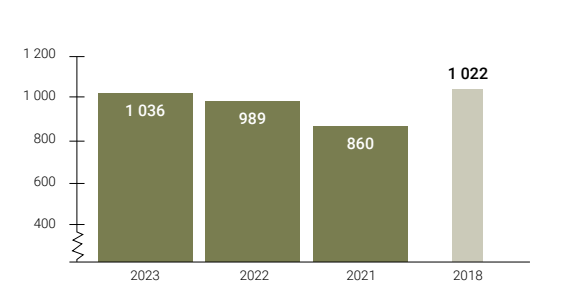
Scope 1 och 2

De största utsläppskategorierna i scope 1 och 2 är metan från korna och lustgas från fält. Av Berte Gårds totala utsläpp motsvarar scope 1 och 2 65%.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

Scope 3

De största utsläppskategorierna i scope 3 kommer från inköpt mineralgödsel, kalk och foder. Ökningen 2023 beror till största delen på bygget av det nya sinkostallet.

Mjölproduktionen återfinns här: [klicka här](#)

”Självklart behåller vi vårt fokus på svenskodlat – även när det är utmanande.”

Olof Stenström har gjort sitt första helår som VD för Berte Qvarn. Trots att vädret inte har varit särskilt gynnsamt för råvaran, har andra aspekter av verksamheten varit desto mer glädjande.

2023 måste ha varit ett tufft skördeår?

– Verkligen... Den torra våren ledde till lägre rymdvikter, det vill säga mindre spannmålskärnor, vilket påverkade vårt utbyte. Sedan kom regnet i juli och fortsatte under hela skördeperioden. Volymerna blev relativt små och kvaliteten har varit en stor utmaning. Vi strävar alltid efter att leverera det bästa möjliga mjölet till våra kunder, med exakt de speciella egenskaper som efterfrågas. 2023 har faktiskt varit det värsta skördeåret på tre decennier, men vi har överlevt utmanande skördeår tidigare – och vi kommer att göra det igen.

Ni var aldrig frestade att importera billigare spannmål?

– Nej, självklart behåller vi vårt fokus på svenskodlat – även när det är utmanande är både vad gäller kvalitet och pris. Går vi ifrån den principen har den inget värde. Samtidigt är det naturligtvis en utmaning att försvara en prisbild för svensk råvara när man ser helt andra siffror på råvarubörserna i Paris och Chicago. Vi har bra relationer med våra kunder och har löpande diskussioner om prisbilder och tillgång på svenskt spannmål av rätt kvaliteter som inte är gödslad med slam eller är stråförkortad.

DEL 1

DEL 2

“

Vi har överlevt
utmanande skördeår
tidigare – och vi
kommer att göra
det igen.

—
Olof Stenström, VD

Under året har ni gjort en omfattande omorganisation. Varför?

– För att skapa en tydligare organisation och ansvarsfördelning, ett bättre arbetsklimat och för att ersätta kompetens som lämnat oss. Det har inneburit en rad nya rekryteringar på chefspositioner, men också att medarbetare vuxit i sina roller och tar ett större ansvar idag än tidigare. Detta har varit en förutsättning för att lyckas. Jag är även glad över att vi visat att vi kan rekrytera av varandra inom koncernen. Emma, ny som produkt- och marknadsansvarig, kommer från SIA Glass och jag hoppas att det kommer fler tillfällen där medarbetare kan fortsätta att utvecklas utan att behöva lämna Bertegruppen.

Vattenkraftverket började leverera el under slutet av året.

– Ja, äntligen är allt klart och vi får inte bara 25–30 procent av vårt energibehov under lång tid framöver, vi har också skapat en smart och estetiskt tilltalande anläggning som smälter in i miljön och som gynnar fiskbeståndet. Den gamla laxtrappan har exempelvis bytts ut mot en fiskväg som är byggd mer som en kontinuerlig fors med "fickor" där fisken kan vila. En annan sak är att intagsgallret till turbinen är i en betydligt flackare vinkel med möjlighet för fisk och andra vattenlevande djur att ta sig vidare nedströms. Till och med turbinhuset är vackert. Projektet har ur många synpunkter varit en utmaning, men jag är verkligen stolt över resultatet och hur vi har drivit det under året.

Vad väntar under 2024 på hållbarhetsidan?

– Omorganisationen är färdig, men vi strävar fortfarande efter att förbättra vår organisation, göra den mer effektiv och samspelt. Samtidigt riktar vi vårt fokus mot lantbrukare – den största delen av vårt klimatavtryck kommer ju från den första delen av kedjan. Vi skapar nu en affärsmodell och en plattform som ska ge varje enskild lantbrukare incitament att jobba med biologisk mångfald och åtgärder för minskat klimatavtryck. Det gynnar hela kedjan och det ger oss en betydligt bättre spårbarhet i vår produkt.

VATTENKRAFT

Byggnationen har pågått under hela 2023 och i slutet av året togs den nya turbinen i drift.

LÄCKSÖKNING

En läcksökning på vår tryckluft har genomförts och vår underhållsavdelning har jobbat med den åtgärdsplan som upprättades.

BERTE QVARN

Energikartläggning

Under året gjordes en energikartläggning som resulterade i en energieffektiviseringsplan. Denna har legat till grund för de nya mål som satts inom produktion.

SKÖRDEN

Ett utmanande växtodlingsår vilket gav skörd- och kvalitetsproblem.

JÄRNVÄGSTRANSPORTER

Vi transporterade 16 700 ton mjöl på detta sätt, vilket är

ca 22%

av vår totala volym.

”Jag delar Berte Qvarns värderingar.”

Marcus Sundbom,
Sälj- & Marknadschef,
Berte Qvarn

Vad lockade dig till att börja jobba på Berte Qvarn?

Jag tycker Berte Qvarn är ett spännande och innovativt företag som har lång och stolt historia. Jag delar deras värderingar om att värna om att minska klimatavtrycket och alltid ha 100% nöjda kunder.

Hur har första tiden på jobbet varit?

Min första tid har varit mycket lärorik och rolig, också trevligt att jobba ihop med trevliga och kompetenta kollegor.

Vilka är Berte Qvarns största möjligheter och utmaningar?

I år har vi haft en tuff skörd som har varit vår största utmaning. Vår marknadsposition är stark och våra kunder är både nöjda och trogna. Ett fokusområde som vi har är att investera och utveckla vår havreaffär.

Vad skrattade du åt senast på jobbet?

Det var en rolig upplevelse med mycket skoj när vi stoppade korb tillsammans på Gudmunsgården.

Skörden – utmanande men även utvecklande

Skörden 2023 var utmanande. Väderförhållandena på våren var på många håll optimala för sådd av vårsåden men marginell eller ingen nederbörd ledde till att alla spannmålsgrödor blev stressade och fick en lägre skördepotential än väntat.

Juli och tiden framåt var däremot extremt blöta och med stormen Hans i början av augusti kom det nederbörds mängder långt över genomsnittet. Detta gjorde att skörden försämrades kvalitetsmässigt med framför allt låga falltal i brödveten och med låga rymdvikter i grynhavren. Flera lokala leverantörer drabbades av översvämningar och vi fick därför kontraktera många nya för att säkerställa tillgång på svenskt spannmål.

Det blev en lång skördeperiod där kvaliteterna inte längre uppfylldes. Stora mängder analyser fick utföras i vår spannmåls-mottagning vilket var utmanande men fick oss att börja planera

en ombyggnad för att få ett bättre flöde i kommande skördar. Den sämre kvaliteten ledde till brist på svensk spannmål till både vete/råg- och havrevarnen. Risken för tillväxt av mögel är större när spannmålen lagrats in under väldigt blöta väderförhållande. Detta gör att vi har fokus på lagringsrutiner och även har utökat vårt provtagningsprogram fram till ny skörd.

Av den totala spannmålen visar officiell statistik en skörde-minskning med 21% jämfört med ett 5-års genomsnitt, och för vårsådda grödor var minskningen 40% under 5-års genomsnittet.

Hållbarhet – en kedja av samarbete

Utvecklingen mot hållbarhet kräver mer än bara enkla åtgärder – det är en kontinuerlig process som kräver ansträngning. Ju mer vi arbetar med vår verklighet, desto tydligare blir det. De mest uppenbara förbättringarna görs snabbt, men svårigheterna växer därefter. En nyckelkomponent för hållbarhet är samarbete längs hela kedjan för att uppnå ambitiösa mål, särskilt att hålla oss inom 1,5 gradersmålet. Detta innebär också att kostnaderna måste tas med i beräkningen längs kedjan, annars riskerar vi obalans och problem med försörjningen.

Våra kunder och leverantörer är avgörande för vårt arbete med att främja hållbarhet. Att ha långsiktiga partnerskap är nyckeln till framgång för alla involverade parter. Genom nära samarbete med våra leverantörer för att säkra spårbarhet och tillgång till resurser, säkerställer vi en viktig komponent i vår värdekedja.

Sedan skörd 2022 samlar vi in information på fältnivå från våra leverantörer i en digital hållbarhetsplattform. Plattformen har förenklat datainsamlingen för lantbrukarna och gett oss mer och säkrare data att använda i vår klimatberäkning. Att ha korrekt data kommer bli allt viktigare i framtiden, både för oss, våra leverantörer och kunderna. Vi ser också möjligheter för,

och ett stort intresse från, våra kunder att ta del av och stötta odlarna i de möjligheter som finns på gårdsnivå för att minska klimatavtrycket och öka den biologiska mångfalden. På så vis får vi ett mer hållbart mjöl. Under 2023 har vi haft ett flertal träffar och workshops med leverantörer, kunder och rådgivare för att diskutera vilka insatser på gårdsnivå som leder till ökad hållbarhet och hur dessa kan premieras. Intresset att delta i denna process har varit stort och vår målsättning är att erbjuda lantbrukarna bättre betalt för en mer hållbar gröda och kunderna ett mer hållbart mjöl.

”Min roll just nu har varit min roligaste.”

Katarina Josefsson,
redovisningsekonom,
Berte Qvarn

Vad tycker du var 2023 års höjdpunkt?

– Att nya turbinen kunde tas i drift. Det var verkligen ett spännande projekt att få se växa fram.

Vad är du mest stolt över?

– Flexibiliteten som gör att vi kan lösa alla utmaningar som dyker upp. Att vi alla tillsammans lyckas knyta ihop alla delarna, alla lösa trådar och alla knepigheter under året.

Vilka är våra största möjligheter och utmaningar framöver?

– Att hitta och behålla kompetent personal till våra avdelningar.

Du har arbetat länge på Berte Qvarn, vilken av dina roller har varit den roligaste?

– Den jag är i just nu, men det hade nog varit samma svar när frågan än kommit. Att nuet är bäst är viktigt.

Sortförädling – en viktig del i klimatarbetet

Det långsiktiga arbetet med sortförädling* är ett viktigt verktyg i klimatarbetet. Vårt engagemang sker via medlemskapet i Cerealtekniska arbetsgruppen. Vi bidrar med det vi kan göra i qvarnen, med tester av bakningstekniska egenskaper i vårt bageri samt labb och i kontakter med sortägarna.

Vi är med och påverkar utvecklingen av kväveeffektiva sorter med hög avkastning per hektar. Avgörande är såklart att sorterna i sig har tillräckligt bra kvalitet för att kunna ingå i sortmixen till våra produkter. Allt eftersom nya sorter kommer ut på marknaden ser vi över vilka sorter vi har på kontrakt med våra spannmålsleverantörer och väljer ut de alternativ som har bra bakegenskaper, hög kväveeffektivitet och bra odlingsegenskaper.

Sortförädling är också en viktig del i arbetet med att ta fram sorter som inte kräver stråförkortning.

Stråförkortningsmedel används på spannmål för att hämma tillväxten. Genom att förkorta strået kan lantbrukaren gödsla mer och få en bättre tillväxt av axet (och därmed högre skörd) utan att strået böjer sig, så kallad "liggsäd". Stråförkortningsmedel har tidigare varit tillåtet för råg men förbjudet för övriga

spannmål i Sverige. Sedan 2011 tillåts det i all odling eftersom de gemensamma EU-reglerna tillåter det. Berte Qvarn har aldrig tagit emot stråförkortad vete och gör det inte nu heller. Vi har över tid arbetat för att kunna erbjuda ej stråförkortad råg, vilket vi gör idag. Även för råg går sortförädlingen framåt men det finns fortfarande utmaningar med att få fram sorter med bättre stråstyrka.

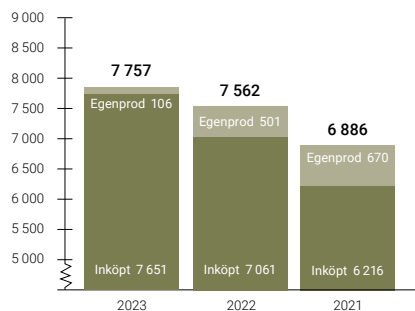
Forskning har visat att djurs reproduktion kan påverkas även av mycket låga halter av stråförkortningsmedel. Det finns även en risk att det kan påverka människors hälsa och att det kan ha hormonstörande egenskaper.

** Sortförädling = förädling av grödan för att till exempel öka tåligheten mot kraftigt varierande väder, skapa resistens mot sjukdomar, förbättra kvaliteten på slutprodukten eller öka avkastningen.*

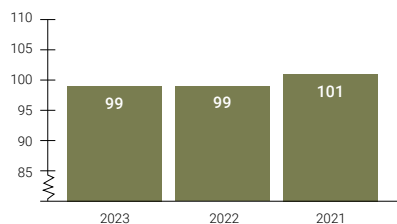
Nytt vattenkraftverk i bruk

ENERGIANVÄNDNING El och biogas (MWh)

Vi producerade mindre el under 2023 p.g.a. ombyggnationen av vattenkraften.

ENERGIANVÄNDNING PER TON (kWh/ton)

Det har pågått ett intensivt byggprojekt i Suseån för att färdigställa kraftstationen. Under våren byggdes ett nytt vattenintag ca 100 meter ovanför kraftstationen. I april stängdes det gamla vattenkraftverket.

BERTE QVARN'S TURBINER

I början av 1900-talet installeras den första vattenturbinen på Berte och vi börjar producera el, vilket gav qvarnen och kontorsbyggnaden elljus. Detta sker tjugo år före övriga byn Slöinge förses med elektricitet.

1937 och 1954 installeras de två turbinerna som fram till nu försett qvarnen med kraft. För drygt tio år sedan började det bli dags att renovera våra gamla turbiner, i och med detta påbörjades vårt arbete med sikte på ny turbinanläggning.

Det har varit utmanande att få de olika delkomponenterna i nya vattenkraftverket på plats i tid och hela tiden med vetskap om att större regnmängder snabbt höjer vattenståndet i Suseån och i extremfall kan översvämma byggarbetsplatsen. Detta hände

tyvärr när ovädret Hans drog in i början på augusti och mer än 100 mm regn föll på några dygn. Arbetsplatsen var översvämmad i drygt en vecka och en hel del tid fick läggas på att städa upp byggarbetsplatsen efter ovädrets framfart innan arbetet kunde fortsätta.

I början på december 2023 tog vi vårt nya vattenkraftverk i bruk. Det nya kraftverket beräknas producera 2 300 000 kWh/år, vilket är ca 260% mer el än det gamla. Detta gör att vi tagit ett stort steg för att öka självförsörjningsgraden av el på qvarnen.

Vattenkraft ger hållbar energi

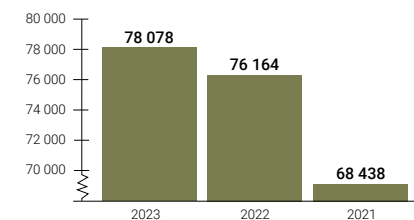
För Bertegruppen är det viktigt att öka andelen egenproducerad hållbar energi till våra produktionsprocesser. Vattenkraften ger oss förnybar energi, utan vare sig CO₂-utsläpp eller skapande av annat miljöfarligt avfall som ska tas om hand av kommande generationer. Genom att skapa "naturliga" fiskvägar förbi kraftverket och vattenintaget möjliggör det för fisken att vandra uppströms utan att störas av vattenkraftverket. Vid vattenintaget till vattenkraftverket har det byggts in två flyktvägar som ser till att fisk som kommit in i vattenintaget kommer tillbaka till åfåran. Fiskvägen har företräde till vattnet och ska minimum ha 900 liter i sekunden fördelat på fiskvägen och flyktvägar vid intaget.

Vi maximerar vår råvara

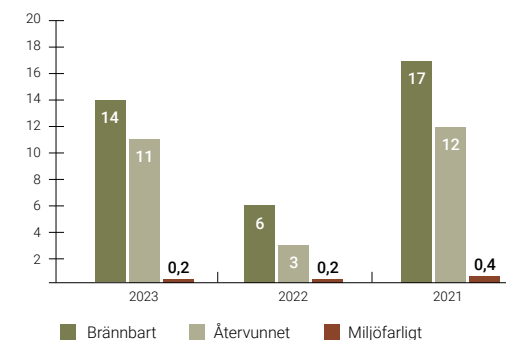
Berte Qvarn har nästan inget svinn, under 2023 endast 0,0004%. Det som inte blir mat för människor blir i stället foder till djur eller säljs till biogasproduktion. Vi strävar efter att få ut så mycket som möjligt från varje kärna och att maximera det som blir mat för människor.

TOTAL PRODUKTION (ton)

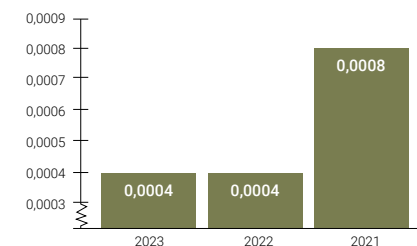
Vi fortsätter växa vilket syns i ökad produktion.

AVFALL (ton)

Låga avfallssiffror för 2022 förklaras av inga ny- eller ombyggnationer.

SVINN (% av total produktion)

Utmanande järnvägslogistik

Andelen mjöl som vi transporterar på järnväg ligger på 22%. Året som gått har varit utmanande på flera sätt.

Det låga klimatavtrycket vi får genom att transportera mjöl på järnväg jämfört med lastbil gör att vi blir attraktiva som leverantör i ett större geografiskt område än tidigare. Tåglösningen är faktiskt en av anledningarna till att några av våra kunder valt att samarbeta med oss.

Under året som gick transporterade vi ca 22% av vår volym på järnväg. Det har funnits en del utmaningar i form av oväder, brist på tågpersonal och konkurs vilket lett till förseningar som vi har hanterat. En bra dialog med transportören genom täta avstämningsmöten har gjort att vi fortsätter optimera flödet och arbeta med att kapacitetssäkra trafiken.

”Våra kunder ska känna att de är viktiga för oss.”

Roland Andersson,
Chaufför, Berte Qvarn

När du ser tillbaka på din långa karriär på Berte Qvarn, vilka är de viktigaste händelserna?

– En investering som gjordes 1984 var när vi fick vår första automatiska säckläggare. Tidigare hade ju alla säckar som pallades fått göras för hand, så detta var en stor förbättring för oss. En annan stor ombyggnad var ju när det gamla mjölblanderiet byttes ut mot ett nyare med bättre kapacitet och bättre kontroll på mjölblandningarna. Det har ju även gjorts stora förbättringar i qvarnen till exempel ökad kapacitet genom ett separat rågverk.

2011 byggdes en ny anläggning för spannmålsmottagning och en ny bulkutlastning. Detta ökade kapaciteten för mottagningen och bulkutlastningen blev väldigt effektiv.

För oss på distributionen hade det ju också hänt en del. Vi har t.ex. fått två lastbilar som drivs på miljövänlig gas. En annan mycket stor förbättring för oss chaufförer var när vi fick eltruckar på lastbilarna. Axlar och knän tyckte det var toppen!

Vad vill du ge för tips till dina Berte-kollegor nu när du går i pension?

– Försök att alltid ha en bra dialog med kunderna, så att de känner att de är viktiga för oss. För mig har det alltid varit viktigt att hålla överenskomna leveranstider samt service till kunderna. Jag brukar säga till de nyanställda att de ska tänka på att det vi producerar, ska ju ätas upp av någon annan.

Vad är du mest stolt över i din resa med Berte Qvarn?

– Jag tycker att jag kan vara stolt över att jag som distributionsansvarig under ca 30 år tillsammans med våra duktiga chaufförer har haft ett gott rykte hos våra kunder. Vår försäljningschef har ofta fått höra detta ute vid sina kundbesök.

För övrigt skulle jag vilja passa på att tacka alla mina kollegor, några har jag jobbat med väldigt många år – en del över 40 år.

Hållbart agerande i hela kedjan

Vi strävar efter att påverka i flera led. Genom att upprätthålla en nära dialog och tydliga riktlinjer främjar vi kvalitet och hållbarhet i hela vår leveranskedja. Vi vill arbeta tillsammans med både leverantörer och kunder för att uppnå en gemensam vision av ansvarsfullt och hållbart företagande.

Berte Qvarns inköspolicy och uppförandekod beskriver de krav vi ställer på våra leverantörer. Eftersom våra spannmålsleverantörer är lantbruk i Sverige följer de svensk lagstiftning avseende personal, djurhållning och miljö.

Under 2023 har vi fortsatt med våra leverantörsträffar som är uppskattade forum för diskussion och erbjuder rådgivning och föreläsningar kring aktuella ämnen inom lantbruk.

Vår hållbarhetsambition inkluderar även våra kunder

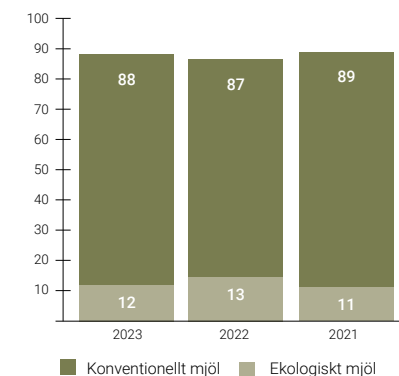
Vi vill leverera produkter som uppfyller våra kunders krav på hållbarhet, kvalitet och spårbarhet. Vi vill också samarbeta för att minska svinn och transporter. Samtidigt kämpar vi med att ständigt väga våra ambitioner med kundernas krav på rätt pris.

”Från Sverige”-märkningen är också högt prioriterad för många av våra kunder eftersom det är en viktig fråga för deras kunder – slutkonsumenterna.

Det har varit ett utmanade år för både oss och våra kunder. Bristande kvalitet och dåliga skördar med kraftigt stigande priser på svensk spannmål som följt ledde till utmaningar i råvaruförsörjningen. Vi kan stolt och rakryggt säga att vi trots detta besvärliga skördeår lyckats hålla oss till 100% svensk, ej stråförkortad vete, råg och havre. Att vi hållit den linjen är något som uppskattas av våra kunder.

Nära kontakt med leverantörer och ett väl utvecklat samarbete med våra kunder kännetecknar Berte Qvarn. Majoriteten av våra kunder är små och stora bagerier som vi gärna bistår att optimera sina processer för att de ska få jämn kvalitet på sina produkter och minimalt svinn. En viktig del i vårt hållbarhetsarbete är att hjälpa våra affärspartners att stärka sitt hållbarhetsarbete.

PRODUKTION KONVENTIONELL / EKOLOGISK (%)

SVENSKA RÅVAROR 2023 (%)

100%

Svenska råvaror 2022 och 2021 var 100%.

Berte Qvarns klimatavtryck

Största delen av qvarnens klimatpåverkan kommer från lantbrukarnas odling av vete, råg och havre. Där är det lustgasavgång från omsättning av kväve i marken, produktion av mineralgödsel och dieselanvändning till maskiner på fältet som står för de största bidragen.

2023 års klimatavtryck

De totala utsläppen från Berte Qvarn år 2023 var 31 195 ton CO₂e (scope 1 och 2 samt 3). De har ökat jämfört med 2022 beroende på en större mängd inköpt spannmål. Även investeringen i vattenkraftverket utgör en liten del av ökningen. Inköpt spannmål står för cirka 96% av qvarnens totala utsläpp. Det är värt att konstatera att scope 1 och 2 utgör mindre än 1% av de totala utsläppen.

Utsläpp i relation till producerad mängd mjöl har minskat med 2% från 2018 till 2021 trots att produktvolymen har ökat. Det beror på att utsläppen i scope 3 har minskat mer än produktvolymen ökat.

Förändrade beräkningsmetoder

Sedan 2020 samlar Berte Qvarn in uppgifter på gårdsnivå för att kunna följa klimatpåverkan på den spannmål vi köper in från odlare vi har kontrakt med. Under 2022 och 2023 samlades data

in och beräkningarna gjordes i en digital hållbarhetsplattform framtagen av Improvin'. Plattformen har förenklat datainsamlingen för lantbrukarna och gett oss mer och exaktare primärdata. Vi ser fram emot att fortsätta utveckla rapporteringsprocessen tillsammans med våra odlare och samtidigt ge möjlighet för våra kunder att realisera sina klimatmål genom att ta del av och stötta odlarna i deras arbete på gårdarna.

Möjligheter till utsläppsminskningar

För att minska klimatpåverkan fortsätter vi att jobba tillsammans med våra spannmålsleverantörer för att minska avtrycket i odlingen. Några exempel på insatser som skulle minska utsläppen är ökad användning av biobränslen, övergång till fossilfritt producerat handelsgödsel och ökad kolinlagring. En viktig del i detta arbete är vårt projekt *På väg mot fossilfri mångfaldsgård**.

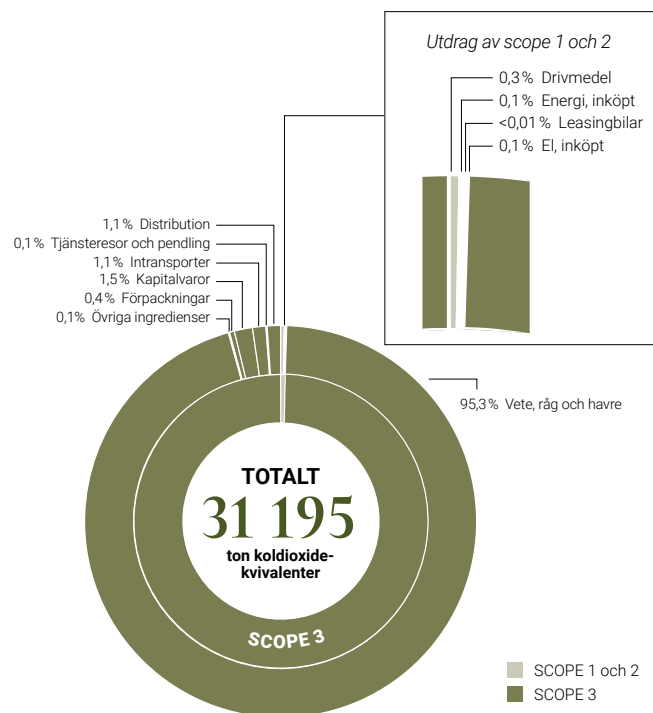
* Läs mer på sidan 22.

DEL 1

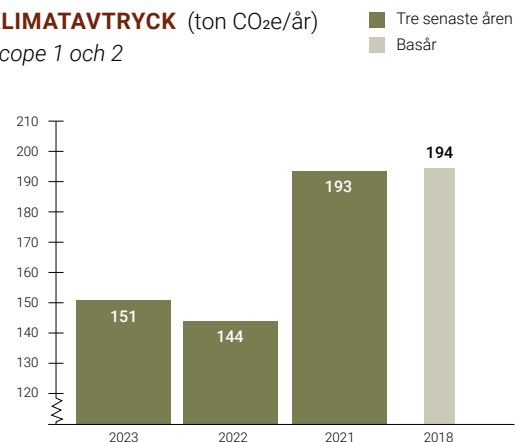
DEL 2

BERTE QVARN KLIMATAVTRYCK 2023

Uppdelat på scope och kategorier.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

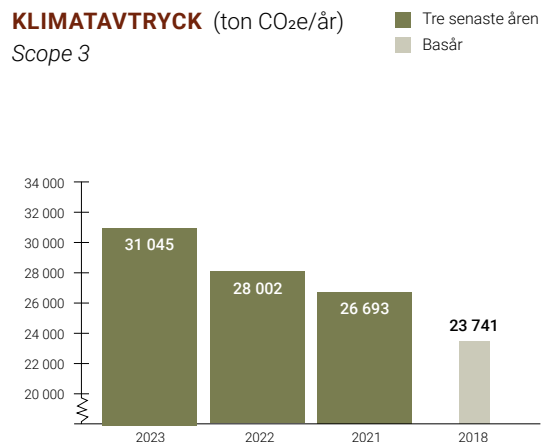
Scope 1 och 2

Scope 1 och 2 utgör mindre än 1% av qvarnens totala klimatutsläpp. Drivmedel och inköpt energi står för de största utsläppen i scope 1 och 2. Minskningen 2022 beror på att inga köldmedier fyllts på under året.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

Scope 3

Utsläppen inom scope 3 utgör över 99% av qvarnens utsläpp. Inköpt spannmål står för 96% av utsläppen, dessa har ökat under 2023 på grund av en större mängd inköpt spannmål.

För att jämföra mjölproduktion – [klicka här](#).

”Hög självförsörjandegrad på livsmedel ligger i tiden. Det gynnar oss i Slöinge.”

SIA Glass går som tåget. Som vanligt. VD Stefan Carlsson kan se tillbaka på ett år med medvind från hållbara investeringar, goda samarbeten och gynnsamma trender.

En ny glassfabrik måste väl vara ett framträdande minne från 2023?

– Verkligen. När vi drog igång projektet för tre år sen siktade vi på att vara i produktion under vecka 36 år 2023 till en kostnad av 287 miljoner – och trots pandemi, inflation och krig i Europa drog vi bara över med tre veckor i tid och sju miljoner i byggkostnader. Det är ett facit vi är extremt nöjda med! Vi är dessutom stolta över att ha kostat på oss Miljöbyggnad Guld, vilket kräver en ambitiös och kostsam nivå på val av teknik och material.

Men kan en ny fabrik verkligen kallas hållbar?

– Det kan man diskutera, men Glassiversum, som vi döpt byggnaden till efter en intern omröstning, är i mångt och mycket ett projekt som främjar hållbarhet – i alla tre dimensionerna. Socialt innebär det en modernare, tystare, ljusare och mer automatiserad arbetsplats där vi kan minska mängden 4-skift och helgarbete, något som också gynnar oss ekonomiskt om

man tittar på produktionskalkylen. Och miljömässigt gör vi fler liter glass med lägre energiförbrukning och mindre vattenåtgång per kg produkt. När det gäller vattnet har vi dessutom investerat i en ny avloppsreningsanläggning som resulterar i bättre rening och därmed mindre utsläpp till det kommunala avloppsvattnet. I steg två ska vi addera en filtreringsanläggning som gör att vi kan ta tillbaka spillvatten för en första diskning i produktionen.

Ni har ett mål om att alla transporter ska vara fossilfria. Men hur är det med era samarbetspartners?

– Det är lite si och så med den saken, men nu höjer vi ribban även för våra leverantörer. Det är klart att vissa tycker att det är dyrt att byta från diesel till förnybart bränsle, men de flesta håller med oss om att det är rätt väg att gå i och med Transportinitiativets målsättning att alla inrikestransporter ska vara fossilfria senast år 2025. Vad gäller våra kunder kan vi inte ställa samma krav, däremot för vi dialog om vikten av fossilfria transporter.

DEL 1

DEL 2

“
Glassiversum
är i mångt och
mycket ett projekt
som främjar
hållbarhet.

Stefan Carlsson, VD

Ni har utökat ert samarbete med ICA under året.

– Vi har länge kämpat för att även komma in med våra pinnar och strutar hos ICA centralt – och nu finns även våra stycksaker med när ICA fyller på i sina frysdiskar. Det är vi väldigt glada för. Vår långsiktiga satsning på hållbarhet i leveranskedjan är en stor anledning till att vi lyckades. Till skillnad från våra konkurrenter, som kör ut glass med egna lastbilar, låter vi våra kunder, i det här fallet ICA, transportera våra produkter i sitt vanliga flöde av lagerlagda produkter. Det underlättar för butikerna, minskar transporterna och gynnar miljön!

Är förpackningsfrågan fortfarande en stötesten?

– Tyvärr är det så. Våra plastförpackningar är i och för sig 100 procent återvinningsbara och populära för återbruk, men vi vill naturligtvis hitta alternativ. Tester görs i branschen med inblandning av biomaterial. Vi får se hur det utvecklar sig framöver. Än så länge har allt vi testat dock varit sämre för glassen.

Ännu ett rekordår att summera. En 2,6-procentig uppgång i marknadsandel på dagligvarusidan och en tillväxt på nära 16 procent. Vad är hemligheten?

– Att vår glass är god förstås! Men våra framgångar kan också bero på att både kund och konsument värdesätter svensk produktion. Och att vi faktiskt använder 83 procent svenska råvaror. Hög självförsörjandegrad på livsmedel är en fråga som ligger i tiden helt enkelt. Det gynnar oss i Slöinge.

Solceller installeras på Glassiversums tak och fler investeringar i solceller beslutas.

Marknadsandelar ökar med

2,6%

och försäljningen går över både budget och prognoser.

Ny **uppdaterad reningsteknik** av avloppsvattnet driftsätts med **stor framgång**.

Leverantörsbedömning genomförs på plats ute i blåbärsskogen för att säkerställa social hållbarhet för bärplockarna.

Glassiversum driftsätts

tre tillkommande burklinjer och en ny stycksakslinje!

SIA GLASS

ICA tar in SIA Glass stycksaker.

”Varje dag känns meningsfull.”

Johan Nordh,
teamledare, SIA Glass

Berätta hur en dag som teamledare i frysen ser ut?

– Jag ansvarar för den dagliga driften. Läger upp hur arbetstimmarna ska fördelas och vad som behöver prioriteras. Jag är den i frysen som fungerar som ett språkrör mot övriga avdelningar. Sitter ca 50% vid datorn och 50% med truckkörning eller plock.

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Förutom mina arbetskollor så är det att man får vara med och utveckla det dagliga arbetet. Att komma till jobbet och känna att man själv kan påverka och förbättra driften gör att man känner att varje dag är meningsfull.

Vad har varit mest utmanande 2023?

– Det mest utmanande har också varit det roligaste 2023 – att man fick mer ansvar och arbetsuppgifter när det blev förändring på chefsidan. Jag trivs bäst när jag har mycket att göra och jag känner att folk litat på mig.

Vad ser du för möjligheter och utmaningar kommande år?

– Jag tror att det kommer hända mycket i frysen och på lagret 2024. André (ny lager- och logistikchef) kommer in med mycket erfarenhet och en hunger att utveckla avdelningen som jag delar. Utveckling och förnyelse är verkligen både en möjlighet och en utmaning.

Utbyggnad av glassfabriken och stor efterfrågan på glass

Under 2023 har vi sålt stora mängder glass! Lite motsägelsefullt då att vi producerat en mindre mängd jämfört med 2022. Låt oss förklara; under vintern bygger vi lager för att på bästa sätt hantera försäljningen under vår och sommar. Detta innebär att en del av glassen vi sålt 2023 producerades under vintern 2022. Under hösten har vi drifttagit de nya produktionslinjerna i Glassiversum, intrimning av dessa och tillhörande arbetssätt har så klart en påverkan på utfallet i produktion och vi har inte fyllt på glasslagret som vi brukar. Att vi lyckats sälja mer, samtidigt som vi producerat mindre än 2022, innebär alltså att vi ”tärt” på lagret och går in i 2024 med en lägre lagernivå.

Tillgången på råvaror, reservdelar samt transporter av gods har även under 2023 varierat en del. Vi har trots detta lyckats parera vid störningar – tack vare en proaktiv inköps- och planeringsavdelning och en teknikavdelning som lyckats lösa det mest kritiska så att maskinerna kan fortsätta rulla. Samt givetvis ett stort engagemang från alla medarbetare!

Allas gemensamma insatser har resulterat i en leveranssäkerhet mot kund på 98,9% i snitt under året, vilket är bra men lägre än tidigare år. Med utmaningar under uppstarten av nya produktionslinjer, i kombination med stor efterfrågan på vår glass, så har vi under hösten och vintern blivit tvungna att prioritera produktion av vissa artiklar och därmed fått brist på andra.

Strategier för hållbar resursanvändning

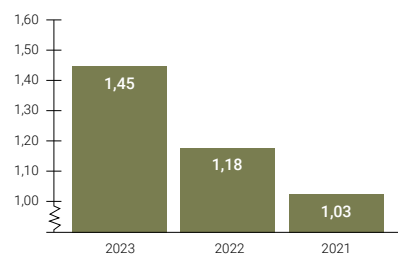
Vi har långsiktigt fokuserat på att minimera svinnet och optimera vår energi-användning. Trots utmaningar och ökning av svinnet vid nya produktionslinjer under 2023, fortsätter vi att arbeta för minskat svinn och energieffektivisering.

Ur både miljö- och resursperspektiv är det viktigt att minimera svinnet. Vi har sedan länge arbetat strukturerat med att minska svinnet och säkerställa att vi tar hand om råvarorna på bästa sätt. Under 2023 hade vi bra styrning på andelen svinn fram till efter sommaren när vi körde i gång nya produktionslinjer. Igångkörningen krävde en del testkörningar där produkten inte blev fullgod vara utan var tvungen att kasseras, vilket speglas i vår statistik över svinn som ökade markant under senare delen av året samtidigt har vi fortsatt arbeta med sådana aktiviteter vi kan göra för att hålla svinnet nere.

Exempel som minskar svinn:

- "Ta vara på-glassar" – våra medarbetare hjälps åt att utveckla nya glassar med råvaror som blivit över från utgående produkter – råvaror som annars hade slängts. "Ta vara på-glassarna" säljs i vår glassbutik sommartid och har blivit en stor succé!
- Produkter som utgått ur sortimentet eller har kort datum skänks till Stadsmissionens butiker Matmissionen.

SVINN (% av total produktion)

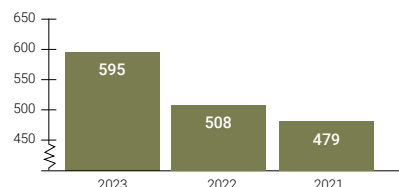
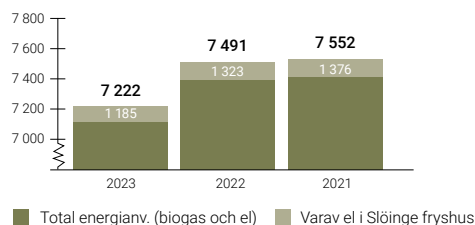
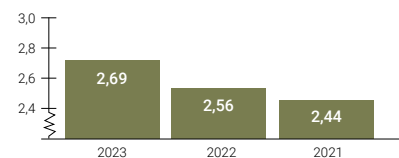
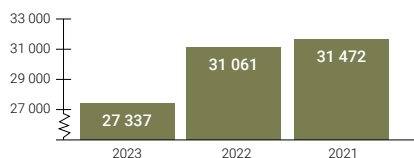

Glassmix som går till Falkenbergs biogas.

DEL 1

DEL 2

ENERGIANVÄNDNING PER TON (kWh/ton)**ENERGIANVÄNDNING** (MWh)**VATTENFÖRBRUKNING PER TON** (m³/ton)**VATTENFÖRBRUKNING** (m³)**Energiutmaningar och effektiviseringar**

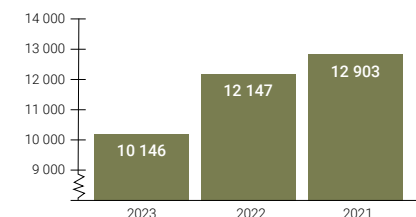
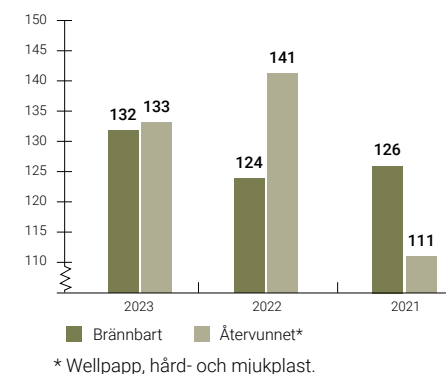
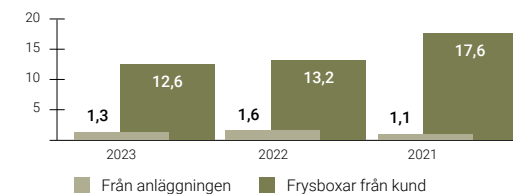
Vi visste att energiåtgången per ton skulle öka betydligt när vi tryckte på startknappen i vår nya glassfabrik. Även om alla nya maskiner är mycket mer energisnåla än vår gamla maskinpark så är det en omöjlighet att minska energiåtgången samtidigt som fler maskiner rullar. Framåt kommer vi mäta energiåtgången på en detaljnivå som möjliggör att vi kan jämföra maskiner med varandra och optimera maskinparken för en minskad förbrukning.

Total energianvändning har gått ner, men som förväntat ökade energianvändning per producerat ton eftersom vi producerat en mindre mängd glass.

Vårt projekt i fryshuset med tidsinställd avstängning av kylkompressor ger fortsatt resultat och vi ser en betydande minskning av elförbrukningen jämfört med innan förändringen genomfördes.

Även vattenanvändningen per ton ökade i och med fler maskiner som behöver diskas och att vi under igångkörning körde kortare serier vilket kräver fler diskningar. Med vår nya CIP-anläggning kan vi dock diska tankar och fryssare mer effektivt än tidigare och ju mer produktion vi kan lägga i den nya delen av anläggningen ju mindre vatten ska gå åt till att diska utrustningen.

Under 2023 installerades den nya reningstekniken av avloppsvatten i en nybyggd lokal i Glassiversums källare. Hela projektet har varit mycket lyckat och förutom ny och fin utrustning har vi nu betydligt mycket bättre kvalitet på det renade avloppsvattnet som går ut till kommunens avloppsledning. På sikt vill vi också uppnå så god kvalitet på det renade vattnet att det kan användas som tekniskt vatten för till exempel rengöring av golv. Det kommer krävas ytterligare några investeringar för att uppnå detta, men vi har kommit en bra bit på väg.

GLASSPRODUKTION (ton)**AVFALL** (ton)**MILJÖFARLIGT AVFALL** (ton)

Fortsatt arbete med glassens förpackning

Ska vår nuvarande plastförpackning fasas ut? Ska vi gå över till växtbaserad plast? SIA Glass förpackningsgrupp har analyserat möjligheterna. Men när vi väger in alla aspekter kvarstår plastburken, just nu, som bästa alternativet – ren polypropenplast ger bäst möjlighet till materialåtervinning.

Förpackningens viktigaste uppgift är att skydda glassen och minimera svinet – hela vägen från produktion tills konsumenten förhoppningsvis ätit upp all glass! Här är plastburken, än så länge, det bästa alternativet. Vi följer utvecklingen av nya typer av förpackningar som kan leva upp till våra krav, men vi vet också att konsumenterna återanvänder vår burk frekvent till matlåda eller förvaringsbox.

Under 2023 har vi intensifierat användandet av TPS (hopfällbara containers) i vilka sylt till stor del levereras. Detta leder till minskat svinn då man kan tömma förpackningen betydligt mer effektivt. Dessutom krävs ingen disk och returtransporterna blir mer effektiva då TPS-containerar fälls ihop efter användning.

I den nya delen av glassfabriken har en laserskrivare installerats för att kunna skriva produktinformation direkt på ytteremballaget, detta kommer att leda till minskat behov av etiketter.

Hela ledningsgruppen var på den nya sorteringsanläggningen i Motala för att lära sig mer om plaståtervinning och tillsammans med materialexperten spåna kring vilken väg SIA Glass bör ta i sin strävan att hitta hållbarare förpackningslösningar.

Studenter på Lunds Universitet fick inom ramen för en kurs

inom förpackningsteknologi och utveckling i uppgift att undersöka och komma med förslag på hur vår befintliga konsumentförpackning skulle kunna bli ännu mer återvinningsbar. Detta utan att viktiga kännetecken som färg och form gick förlorade. Som vanligt var det väldigt inspirerande att jobba med studenter och vi fick flera bra förslag som vi tar med oss framåt.

För att minimera användningen av plast har vi flera gånger under årens lopp minskat mängden och därmed gjort plastburkarna tunnare. För att ge bästa möjliga förutsättningar för materialåtervinning har vi vit plast i våra plastförpackningar. Vi har skrivit under DLF:s plastinitiativ med målsättningen "att de plastförpackningar som medlemsföretagen sätter på marknaden ska gå att materialåtervinna". Våra stycksaksförpackningar

består av OPP-plast som är ett material som det hittills saknats efterfrågan på för återvinning i Sverige, men under 2023 började även detta material att sorteras ut och tas om hand av Svensk plaståtervinning.

Våra pappersförpackningar försluts med oblat – som är ett laminat av papper och plast, vilket i dagsläget inte går att materialåtervinna. I övrigt är alla våra förpackningar återvinningsbara!

Returplastblandning i den krympfilm som används för att hålla ihop flerpackskartonger är 70% och andelen returplast i pallhuvorna är numera ökad till 80%. Det bidrar positivt till att öka efterfrågan på återvunnen plast.

SIA Glass + svenska råvaror = sant!

Att SIA Glass gräddglass tillverkas av 100% svensk grädde är ingen slump. Svenska råvaror är som regel producerade med högre miljömässig och etisk hänsyn än råvaror från många andra länder. Svenska djur är helt enkelt friskare och den svenska mjölkbranschen är bland de bästa i världen på förebyggande djurhälsovård. Användningen av antibiotika är låg, korna som går ute på bete är en förutsättning för ett varierat landskap med rikt växt- och djurliv och inne i stallet har våra djur både gott om plats och rörelsefrihet.

Statistiken talar också för svenska mjölkprodukter. Vi har 44% lägre klimatpåverkan jämfört med det globala snittet, eftersom svenska mjölkkor är friska, producerar mycket mjölk och att produktionen till stor del baseras på vallfoder. Vall i växtföljden är bra för markbördigheten, biodiversiteten och lagrar in kol i marken.

Andelen svenska råvaror i våra produkter uppgår nu till 82,5% och vi strävar efter att ha svenska råvaror så långt det är möjligt. De dominerande ingredienserna i vår glass är grädde, skummjolk och socker som kommer från svenska kor och sockerbetsodlingar.

Vi ser en stor efterfrågan på svenska produkter och märker sedan 2018 många av våra produkter med "Från Sverige"-märken. I en enkätundersökning utförd av Kantar Sifo under hösten 2023 svarade 65% av de tillfrågade att det är viktigt att glassen de köper är tillverkad i Sverige och 80% tycker att det är viktigt med ursprungsmärkning.

I dagsläget är 41% av våra produkter "Från Sverige"-märkta och 2023 stod dessa artiklar för 61% av vår totala sålda volym.

Vi jobbar tillsammans med våra leverantörer för att kunna "Från Sverige"-märka fler produkter. Under 2023 har ytterligare tre befintliga produkter fått märkningen och ännu fler kommer att konverteras i början av 2024.

Två av våra storsäljare som är "Från Sverige"-märkta är Glassbåt (som är Sveriges mest köpta flerpack) samt vår nyhet 0.5-l Jordgubb (som hamnade på första plats på topplistan över de 30 nyheter som lanserades i kategorin!).

SVENSKA RÅVAROR 2023 (%)

82,5 %

Svenska råvaror 2022: 83,2%, 2021: 83,6%.

50 av 121 aktiva produkter är "Från Sverige"-märkta = 61% av såld glassvolym (57% 2022, 53% 2021)

Höga krav på råvaror som måste importeras

Vi arbetar med våra leverantörer för att säkerställa en hållbar produktion genom att kommunicera och föra löpande dialoger om vår uppförandekod. Vi har tagit fram en riskanalys där vi klassat alla råvaror för att hitta "riskråvaror". Under 2023 fortsatte arbetet med att säkerställa att dessa är hållbart producerade – såväl miljömässigt som när det gäller mänskliga rättigheter.

Ett fokusområde i vår hållbara affärsstrategi är att säkra tillgången på hållbara råvaror som produceras såväl i Sverige som i andra delar av världen, nu och på lång sikt. Mango, vanilj och kakao är exempel på internationella jordbruksvaror som används i SIA Glass produkter.

Vi har under flera år köpt in Cocoa Horizon-certifierad kakao och choklad men gick under 2023 över till Rainforest Alliance, en tredjepartscertifierad märkning som är välkänd och uppskattad av kunder och konsumenter.

Rainforest Alliance arbetar för en bättre framtid för människor och natur genom miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Genom utbildning i hållbara odlingsmetoder och anpassning till klimatförändringar stödjer de odlare för ökad produktivitet och minskade kostnader, vilket gynnar hela samhällen. Deras huvudfokus är att lyfta lantbrukare ur fattigdom, utbilda bönder i hållbar odling för ökade inkomster och klimatanpassning, främja hållbar markanvändning för skogsskydd och biologisk mångfald samt adressera kränkningar av mänskliga rättigheter. Rainforest Alliance är en tredjepartscertifierad standard, vilket innebär att

hela leveranskedjan granskas av oberoende revisorer, inklusive odlare, kakao- och chokladproducenter och slutproducenter, som exempelvis SIA Glass.

DETTA INNEBÄR FYSISK SPÅRBARHET OCH MASSBALANS

- Fysisk spårbarhet = att en specifik råvara hålls separerad från annan råvara i varje fas av tillverkningsprocessen – från gård till butikshylla, exempelvis svensk grädde.
- Dokumenterad spårbarhet/massbalans – en specifik mängd råvara dokumenteras och följs genom hela leverantörskedjan. Odlaren får en premie för denna mängd, men råvaran särhålls inte från annan råvara, exempelvis den Rainforest Alliance-certifierade kakao vi köper.

Så ställer vi krav på våra leverantörer

Bertegruppen prioriterar svenska leverantörer och råvaror. För SIA Glass del gäller samma grundläggande målsättning – men vissa produkter måste trots allt importeras, exempelvis vanilj och kakao. Det medför högre krav på en mycket aktiv och heltäckande kontroll av råvaror och leverantörer.

Vi gör varje år flera leverantörsbedömningar och revisioner på plats hos våra leverantörer för att granska dem och se så att de lever upp till vår uppförandekod och kvalitetskrav. Olika hållbarhetsfrågor diskuteras löpande för att hitta möjligheter och utmaningar och vi samarbetar gärna i dessa frågor för att gemensamt komma framåt.

För råvaror som innebär en högre risk gällande miljö, arbetsvillkor och mänskliga rättigheter – som kakao, mango och vanilj – försöker vi säkerställa goda villkor i produktionen genom dialog med vår förstaledsleverantör, som i sin tur kommunicerar vår uppförandekod vidare till producenterna. Arbetet med att kartlägga och följa upp samtliga inköpta råvaror sker löpande under året för att värdera och säkerställa hållbara produktions- och arbetsvillkor.

Under året har vi jobbat vidare med processen för leverantörsutvärderingar och vi har mätt och utvärderat alla våra leverantörer

utifrån valda parametrar. Det handlar om totalt 800 leverantörer och är något som hela bolaget blir involverat i då respektive avdelning utvärderar sina leverantörer enligt två kriterier:

1. Levererar det vi beställt enligt specifikation.
2. Levererar i tid.

Utvärderingen leder till att vi får kunskap och överblick över våra samarbeten och hur vi kan utveckla dem på bästa sätt.

Vi har, tillsammans med 36 andra medlemsföretag i Dagligvaruleverantörers Förbund (DLF), skrivit på Transportinitiativet vars målsättning är att medlemsföretagens inrikestransporter, egenutförda och köpta, senast år 2025 ska vara fossilfria. Vissa ruttor har utmaningar med att kunna köras fossilfritt, då utbyggnaden av infrastrukturen kring fossilfri laddning och tankning ligger efter. Per sista december 2023 går 52 % av SIA Glass inköpta transporter med fossilfritt drivmedel.

Våra kunders förväntningar på hållbarhet

Förväntningarna från glassbarer, grossister och dagligvaruhandeln ökar. Våra kunder efterfrågar spårbarhet och insyn i leverantörskedjan och de förväntar sig att vi som leverantörer aktivt hanterar vårt klimatavtryck och andra hållbarhetsfrågor. Genom samarbete kan vi uppnå förbättrade resultat.

Varje år genomför Gradient Benchmark en undersökning för att kartlägga hur kunderna upplever samarbetet med sina leverantörer. Undersökningen omfattar områden som marknad/konsument, kategori, kampanj, kontaktpersoner och affärsrelationer. Hög leveransförmåga är det område som prioriteras högst av våra kunder, men hållbarhetsarbete är också av stor vikt.

I undersökningen utvärderas SIA Glass tillsammans med andra svenska glassmärken. Vi har konsekvent legat i topp när det gäller leveransförmåga och stärkt vår position jämfört med konkurrenterna. När det kommer till hållbarhetsfrågor har vi alltid fått höga betyg från kunderna, och under 2023 har vårt försprång till övriga glassleverantörer ökat markant. Detta beror till stor del på våra framgångsrika dialoger med kedjorna under året, där vi har lyft fram vårt hållbarhetsarbete. Vi märker också att kunderna blir alltmer intresserade av hur vi på SIA Glass han-

terar riskråvaror. Det är positivt att dessa frågor prioriteras högre. Stora kunder som ICA har särskilt fokus på svensk produktion och ökad inhemsk matproduktion. Vår strategi att producera all glass i Sverige, med så mycket svenska råvaror som möjligt, harmonierar väl med deras målsättningar. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla fler produkter som kan märkas med "Från Sverige"-märket för att möta efterfrågan.

Generellt har växtbaserade produkter haft en stark tillväxt de senaste åren och intresset hos konsument har varit stort men på sistone har den kurvan planat ut. Vi håller kategorin under uppsikt och är startklara när vi ser att det finns en kommersiell marknad.

Vi fortsätter att utveckla vårt hållbarhetsarbete tillsammans med våra kunder, löpande dialog hjälper oss att förstå kundernas utmaningar. På så vis kan vi ligga i framkant utifrån deras krav och förväntningar på oss.

SIA Glass klimatavtryck

När SIA Glass granskar och mäter sin klimatpåverkan är det grädde, andra mejeriprodukter och socker som står för den största delen av bolagets klimatpåverkan. Samtidigt är lantbruk och mjölkgårdar med betande djur viktiga för den biologiska mångfalden, för att hålla naturbetesmarker öppna och för att lagra in kol i marken.

2023 års klimatavtryck

De totala utsläppen från SIA Glass år 2023 var 26 061 ton CO₂e (scope 1 och 2 samt 3) vilket är något lägre än 2022. Detta samtidigt som utsläpp från utbyggnaden av glassfabriken och ett uppdaterat klimatavtryck för kakao, där det tas hänsyn till markanvändning, bidrar till att öka utsläppen för 2023. Att vi, totalt sett, minskat utsläppen 2023 beror på mindre produktionsvolym (p.g.a. uppstart av nya glassfabriken) och därmed mindre inköp av ingredienser och förpackningar. Den lägre produktionsvolymen gör, trots lägre totala utsläpp, att utsläpp (CO₂e) per ton ligger högre än föregående år.

Liksom för Berte Qvarn utgör utsläppen från scope 1 och 2 mindre än 1% av de totala utsläppen (scope 1 och 2 samt 3).

Utsläpp (CO₂e) i relation till producerad mängd ligger högre än föregående år. Både utsläpp och mängden tillverkade produkter har minskat.

Möjligheter till utsläppsminskningar

För att minska klimatavtrycket i den egna verksamheten (scope 1 och 2) skulle en övergång till helt förnyelsebart bränsle i tjänstebilarna vara det som ger störst förbättring. Men eftersom scope 1 och 2 är en så liten andel av de totala utsläppen enligt GHG Protocol (scope 1 och 2 samt 3) blir skillnaden högst marginell för de totala utsläppen. För att minska våra totala utsläpp behöver vi fortsätta att jobba tillsammans med våra leverantörer för att minska utsläppen från mejeriprodukter, socker och förpackningar.

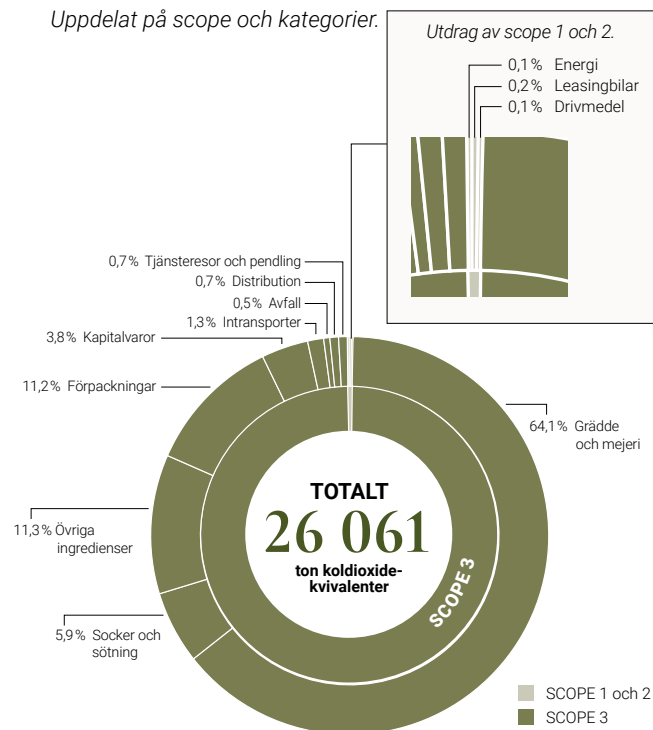

DEL 1

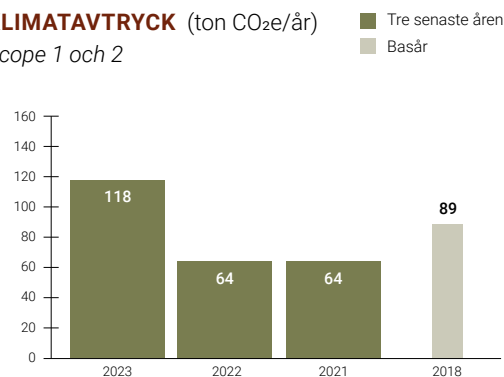
DEL 2

SIA GLASS KLIMATAVTRYCK 2023

Uppdelat på scope och kategorier.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

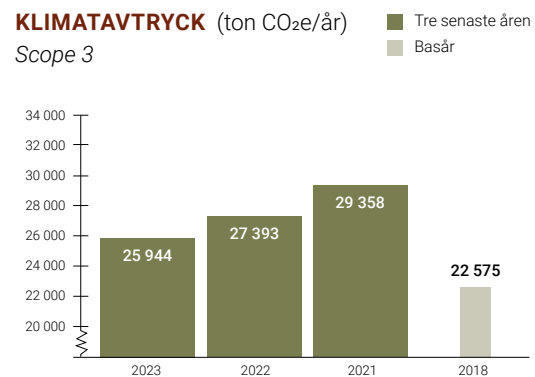
Scope 1 och 2

Under 2023 tillkom utsläppen för leasingbilar till scope 1 (har tidigare redovisats i scope 3 för Bertegruppen) och dessa står för nästan hälften av utsläppen i scope 1 och 2. Inköpt energi står för de näst största utsläppen.

KLIMATAVTRYCK (ton CO₂e/år)

Scope 3

Utsläppen i scope 3 står för mer än 99% av SIA Glass totala utsläpp. De största utsläppskategorierna är inköpta råvaror och förpackningar. Ökningen från 2018 beror på ökade produktionsvolymerna. Utsläppen har totalt sett minskat 2023 vilket beror på minskad produktion och därmed mindre mängd inköpta ingredienser och förpackningar samtidigt som utbyggnaden av (utsläpp från utbyggnaden av den nya glassfabriken) den nya glassfabriken och nytt schablonvärde för kakao har bidragit till att öka utsläppen.

Glassproduktionen återfinns här: [klicka här](#)

Ett brinnande engagemang för det lokala

Som Sveriges äldsta familjeföretag är vi djupt rotade i Slöinge. Bertegruppen har utvecklats tillsammans med bygden och är en av traktens stora arbetsgivare. Vi älskar vår bygd och de goda relationer och samarbeten som hjälper oss att utvecklas. Gemensamma mål och utmaningar gör dessutom jobbet roligare. Tillsammans kommer vi längre!

I februari välkomnades alla anställda i Bertegruppen tillsammans med sin familj på Öppet Hus på SIA Glass, man fick gå en rundvandring i hela fabriken och avsluta med glass i butiken. Våra medarbetare är våra främsta ambassadörer, det är därför kul att kunna få visa upp sin arbetsplats.

Utbyte med skolor

Berte Gård har åter igen varit värdgård för studerande i olika åldrar. För fjärde året agerade vi värdgård för lärarstudenter från Halmstad högskola. Arrangemanget är i LRF:s regi och ett bra initiativ för att informera lärarstudenterna om svenskt lantbruk och var maten kommer ifrån. I november hade gården dessutom besök av ett 50-tal Chalmersstudenter från kursen "Sustainable Biomass Supply".

Genom Bertegruppens mentorskap för Slöingeskolan har årskurs 2 varit på studiebesök på Gården och SIA Glass, deras uppgift var att ta reda på fakta kring olika yrkesgrupper. Eleverna

kom med spännande frågor med stor variation. Det hela avslutades med en vernissage i SIA Glassbutiken. Här kunde man läsa intervjuern samt titta på 'kokonst' och andra fina alster.

SIA Glass har även i år tagit emot praoelever i butiken, haft praktikant på laboratoriet och på försäljningsavdelningen.

Att ta emot studenter och visa upp våra verksamheter är viktigt för att de ska få en inblick i lantbruk och livsmedelsproduktion, både för att de ska veta och förstå hur livsmedel produceras och knyta ihop det de lär sig i skolan med hur det fungerar "i verkligheten". Vem vet, kanske kommer någon av dem tillbaka till oss som kollega när de är klara med sin utbildning!

Samarbeten

Ung företagsamhet (UF) gör ett viktigt jobb med att ge unga en inblick i entreprenörskap. Genom att få kontakt och diskutera företagsfrågor med barn och ungdomar lär vi oss hur de tänker

och resonerar och vi kan bidra till att de får en inblick i företagsvärlden! Under 2023 deltog vi på den stora UF-mässan i Halmstad där vi även var involverade i juryarbetet för årets Hållbara-UF företag.

Berte Qvarn och SIA Glass är medlemmar i Falkenbergs skafferier som är ett nätverk för matproducenter. Tillsammans jobbar vi för att lyfta varandra (alla matproducenter som är med i nätverket) och matkulturen i Falkenbergs kommun.

Aktiviteter i och runt Slöinge

Målet med våra aktiviteter och event kring SIA Glassbutiken är flera. Självklart vill vi öka vår försäljning och besöksantal, få folk att hitta hit. Men kanske det viktigaste målet när det gäller just aktiviteter är att jobba med social hållbarhet. Att bjuda in barn och vuxna från olika håll i samhället. Att bidra till en plats där människor kan mötas.

Vår ambition är att erbjuda något för alla.

ETT BRINNANDE ENGAGEMANG | NÄR LIVET LEKER FONDEN | SPANNMÅLSLAGER I GAMBIA

DEL 1

DEL 2

Emil 60 år

2023 fyllde Emil i Lönneberga 60 år, och det firade vi med en glad tillställning vid SIA Glassfabriken. Vi sålde Emilstrutar till förmån för Rädda Barnen och Kålle Gunnarsson och hans gäng bjöd på en sång- och dansföreställning för att sprida glädje och underhållning.

Slöingedagen

Ca 500 Slöingebor blev inbjudna till en speciell V.I.P.-dag i SIA Glassbutiken, där de fick njuta av glass, kaffe och en tipspromenad. Besökarna fick även ta del av framtidsplaner för området runt produktionsbyggnaderna.

SIA Glass Grusäventyr

Initierat av SIA Glass VD, lockade detta evenemang 500 cyklister för en dag av motion och glädje längs halländska vägar. Med målet att kombinera glass, motion och välgörighet, samlades 83 000 kr in till Rädda Barnen genom anmälningsavgifter.

Slöinge Julkalas

Ett juligt kalas anordnat tillsammans med Slöinge Golf, inkluderade tipspromenad, livemusik, tomtebesök och delikatesser från lokala producenter. Evenemanget, som drog mycket folk, hoppas vi blir en årlig tradition i Slöinge med ett fint samarbete med föreningslivet.

Fler elever på besök

Elever från Tullbroskolan fick en rolig dag på SIA Glassbutiken med klurigheter, glassfrossa och lek. Genom att bjuda in skol elever, skapar vi en möjlighet för dem att uppleva livsmedelsproduktionen och koppla teori till praktik.

När livet leker fonden – sponsring för dem som får livet att leka

När Livet Leker sponsringsfonden är en central del av vårt sociala hållbarhetsarbete och en plattform för att hylla och stötta eldsjälar inom det svenska föreningslivet. Genom sponsring och glasskalas vill vi hylla några av de fantastiska människorna som gör en verklig skillnad för barn och ungdomar i sina lokalsamhällen. Dessa förebilder, genom sitt outtröttliga arbete och engagemang, inte bara stärker barns självkänsla och välmående utan bidrar även till att bygga starkare och mer levande samhällen.

Under 2023 hade vi förmånen att hylla fyra personer runt om i landet för deras enastående insatser:

- Mirja från Leksaksbiblioteket, som med sitt kreativa sinne och engagemang berikar barns liv genom olika aktiviteter och underhållning.
- Anders från Väskinde AIS, en mångsidig eldsjäl som bidrar till både föreningslivet och lokalsamhället genom sitt arbete med ungdomar och fotbollsanläggningen.
- Astrid från KFUM Sundsvall, som med stor ansvarskänsla och engagemang tagit över ledarskapet för ett basketlag och därigenom gett många ungdomar möjligheten att fortsätta med sin idrottsutövning.

- Maya från Action Athletics, en engagerad cheerleadingtränare som går långt utöver det förväntade för att stödja sina lag och föreningen genom sitt entusiastiska och flexibla ledarskap.

Dessa hyllningar är en manifestation av vårt åtagande för socialt ansvarstagande och en möjlighet för oss att bidra till en positiv förändring i samhället. Vi ser fram emot att fortsätta hylla fler förebilder och sprida glädje genom När Livet Leker Sponsringsfonden.

Finansiering av spannmåslager i Gambia

Bertegruppen finansierade 2023 ett spannmåslager i byn Kerr Ardo i Gambia efter att det förra lagret förstörts i en regnstorm.

Över 100 gambiska byar har fått hjälp av Gambiagrupperna i Sverige och deras lokala organisation att starta spannmålsbanker. Det gör att byborna slipper gå ner till ett mål mat om dagen under "The hungry season", som varar under tre till fem månader. Alla kan fortsätta äta tre mål mat om dagen. Bönderna kan ägna sig åt jordbruket istället för att ge sig ut och köpa mat till ockerpriser. Det ger större skörd och möjlighet för byborna att få en hållbar utveckling i sin by.

Men lagringsutrymmen för spannmålen är i de flesta byar inte tillräckligt bra och säkra. Därför har Gambiagrupperna skrivit till kvarnföretagen i Norden och väddat om bidrag till att bygga spannmåslager ute i byarna. Bertegruppen svarade positivt och nu är det första pilotlagret invigt i Kerr Ardo och döpt efter Berte Qvarn.

Långsiktig lönsamhet och etisk affärsverksamhet

Bertegruppen är en vinstdrivande familjeägd företagsgrupp med lång historia. Vi vill att företagen ska leva vidare med familjen Stenström i många generationer framåt – därför är det naturligt för oss att fokusera på lönsamhet som är hållbar över tid. Viktiga kärnvärden för oss är trovärdighet, transparens och affärsmoral och kommer att fortsätta att vara det även i framtiden.

Några talande exempel:

- Vi deltar i nätverk och grupper i vår bransch och är öppna för förslag på hur vi kan stärka vårt hållbarhetsarbete och våra interna processer.
- Våra medarbetare ska känna tillit och förtroende samt berätta om de upptäcker missförhållanden. En visselblåsarfunktion på Bertegruppens intranät gör att medarbetare kan uppmärksamma företagsledning på misstänkta oegentligheter, helt anonymt.
- Vi arbetar kontinuerligt för att upprätthålla en hög intern kontroll för att minimera risker för korruption eller annan oetisk aktivitet.
- Vi jobbar för att i bolagsgruppen ha gemensamma rutiner inom ekonomi och administration. Det ger oss, bland annat, bättre möjlighet till uppföljning och effektivisering.
- Tillsammans med vår bank, försäkringsbolag och revisionsbyrå har vi skapat rutiner, dokumentation och arbetssätt för att säkerställa vår företagsetik. Kvalitets- och miljörevisioner på våra bolag genomförs regelbundet sedan lång tid tillbaka.

Bertegruppen 2023 – rent ekonomiskt

Det är med kärlek till arvet, omsorg om samtiden och långsiktigt engagemang som vi driver våra bolag. Vi är stolta över att driva framgångsrika bolag som bidrar till samhället omkring oss! Ekonomisk hållbarhet är en förutsättning för allt, utan en stabil ekonomisk grund kan vi inte investera i vare sig företagen eller samhället.

EKONOMISKA RESULTAT BERTEGRUPPEN (tkr)

År	2023	2022	2021
Nettoomsättning	1 087 658	1 035 715	855 259
Rörelsekostnader	877 947	848 793	652 829
Lön och ersättning till medarbetare	103 235	99 575	97 409
Skatt och sociala avgifter	39 713	41 911	43 830
Betalningar till finansörer	17 726	1 127	4 607
Årets resultat	49 064	44 309	56 584

Det har varit ett händelserikt år med många faktorer som påverkat vårt ekonomiska resultat. Trots det, gör vi tillsammans vårt tredje bästa år någonsin! SIA Glass är "loket" med många fina framgångar under året. Framgångar som vi tar med oss in i 2024 och med fortsatt optimering av verksamheten och lönsamhetsfokus siktar vi på ännu ett fantastiskt år.

Berte Qvarn har påverkats starkt av årets spannmålsskörd. Den torra försommaren och den efterföljande blöta sommaren gjorde att volymen av brödspannmål blev mindre än normalt och av sämre kvalitet – vilket speglas i spannmålskostnaden. Glädjande är att vi känner oss trygga i att ha svensk spannmål att förädla fram till nästa skörd.

För Berte Gårds del har det "skjutits från alla håll". Det lägre mjölkpriset har haft störst påverkan på gårdens resultat men det har också varit kostnadsökningar för foder, gödning och andra insatsvaror. Att hälften av spannmålsskörden fick klassas ner till fodervete var så klart också en negativ faktor.

Under "stökiga" år är det skönt att vi är en grupp med olika kompetens och att vi har engagerade medarbetare som ställer upp i vått och torrt. Tillsammans hjälps vi åt, stöttar varandra och håller fast vid vår långsiktighet. Nu ser vi med tillförsikt fram emot 2024!

Bertegruppens ledningsgrupp har ordet

Vårt fortsatta hållbarhetsarbete kräver ett vidare samarbete.

Ännu ett händelserikt år har passerat. Ett 2023 med oro i omvärlden och tuffa klimatmässiga förutsättningar på minussidan, men med desto fler stora glädjeämnen på pluskontot. Som vanligt sammanfattar vi i denna hållbarhetsredovisning vad som hänt och hur vi lyckats när det gäller miljö, ekonomi och insatser på det sociala planet.

En ny glassfabrik och rekordförsäljning. En utbyggnad av gården för flera kor, vattenkraft för mer egenproducerad processenergi och många nya medarbetare som kommit in med "nya ögon" och entusiastiskt tagit sig an frågeställningar och utmaningar. Tydligt intresse från kunder och konsumenter för svenska råvaror och produkter.

När det gäller vår klimatpåverkan är vi både nöjda och frustrerade. Företag rapporterar sina egna växthusgasutsläpp i scope 1 och inköpt energi i scope 2. Men det mesta av vår klimatpåverkan ligger utanför våra egna gränser, i scope 3. Detta inkluderar mer än 99% av Berte Qvarns och SIA Glass utsläpp och kommer från inköpta råvaror och tjänster från externa partners. Vi har framgångsrikt hanterat scope 1 och 2, men för de största klimatvinsterna måste vi agera "uppströms" utanför vår grups gränser.

En svår nöt att knäcka? Självklart. Men det finns hopp. Vi känner att det finns en extern förståelse för våra ambitioner att hantera scope 3 i form av dialog och skärpta kravställningar. I qvarnens fall har vi genom workshops med leverantörer, kunder och växtodlingsrådgivare dessutom haft en fruktbar diskussion om hur vi gemensamt kan öka hållbarheten inom lantbruket – och därmed också åstadkomma ett mer hållbart mjöl.

Bertegruppen har kommit långt. Vi är stolta för vad som gjorts hittills, men för att nå ännu längre måste vi kroka arm med andra. Våra resultat är i högsta grad beroende av hur våra partners agerar. Vårt fortsatta klimatarbete kräver helt enkelt ett vidare samarbete när det gäller miljöansvar.

Vi kan inte bara gräva där vi står. Vi måste inspirera och skapa engagemang för hållbarhet även i vår omvärld.

DEL 1

DEL 2

BERTEGRUPPENS LEDNINGSGRUPP**LOVISA STENSTRÖM**
VD Bertegruppen**HENRIK STENSTRÖM**
VD Berte Gård**OLOF STENSTRÖM**
VD Berte Qvarn**STEFAN CARLSSON**
VD SIA Glass**NANNA EICHBORN**
HR-chef Bertegruppen**MATS WIDÉN**
Koncernekonomichef, Bertegruppen**HELENA STENSTRÖM**
Hållbarhetschef Bertegruppen

”Med kärlek till arvet, med styrka från bygden, med kunskap från tiden och med känsla för kvalitet – då ser framtiden ljus ut.”

Lovisa Stenström, VD Bertegruppen
E-post: lovisa@bertegruppen.se Tel: 0346-71 52 56

Helena Stenström, Hållbarhetschef Bertegruppen
E-post: helena@bertegruppen.se Tel: 0346-71 51 42

bertegruppen.se

Bertegruppen AB

Stenlösvägen 33
311 68 Slöinge
E-post: info@bertegruppen.se
Tel: 0346-71 51 00

bertegruppen.se

Berte Gård

Berte
311 67 Slöinge
E-post: info@bertegard.se
Tel: 0346-71 52 00

bertegard.se

Berte Qvarn

Berte
311 67 Slöinge
E-post: info@berteqvarn.se
Tel: 0346-71 52 00

berteqvarn.se

SIA Glass

Stenlösvägen 33
311 68 Slöinge
E-post: info@siaglass.se
Tel: 0346-71 51 00

siaglass.se